

Jean Genet

ژان ژینییه

کاره‌کهره‌کان

Les Bonnes

وه‌رگپرائی له فارسییه‌وه

دلاره‌ر قهره‌داغی

به‌راوردکردنی له‌گه‌ل ده‌قه فه‌رهنسییه‌که‌دا

د. نه‌حمه‌دی مه‌لا

پیشه‌کی: دانا ره‌ئوف

چاپی یه‌که‌م

2006

ناوی کتیب: کاره‌که‌ره‌کان
بابه‌ت: شانۆنامه
نووسینی: ژان ژینییه
وه‌رگی‌رانی: دلاوه‌ر قه‌ره‌داغی
چاپی یه‌که‌م
2006

ژان ژینییه قه دیس و شهید

دانا رهئوف

ژان ژینییه ... ئەفسانه و واقع

ژیانی ژان ژینییه، له دایکبوونی، گه وره بوونی، یاخی بوونی، نووسینه کانی، پیوه ندییه سیکسییه ناتە باکانی، بەدمهستی، سوالکردن، هۆمۆسیکسوالیی، دزی، بەندیخانه و تەنانهت مه‌رگیشی، واقع و خه‌یال تیا یاندا تیکه‌لاو ده‌بیّت و ئەفسانه‌یه‌کی جیاواز ده‌خولقیینی.

ئەفسانەيەك كە فەيلەسوف و نووسەرى گەورەى
فەرەنسى ژان پۇل سارتەر 1905-1980 بە (قەدىس
و شەھىد) ئامازەى بۇ دەكات.

ئەم نووسەرە ياخييه لە نۆزدەى مانگى ديسەمبەرى
سالى 1910 دا لە پاريس بە زۇلىي لەدايك بوو،
باوكيشى تا ئىستائيش نازانرى كى بوو، داىكى
ئافرەتىكى سۆزانى بوو و بۇ دابىنکردنى ژيانىكى
كولەمەرگىي جەستەى خوى فرۇشتوو. لەدايكبوونى
ژان ژىنييهش ھەر لەسەرەتاوہ كارەساتىكى
كۆمەلايەتىي، ئاكارىي و دەروونىي بۇ ئافرەتىكى
بىكەسى بى دەرامەت دروست دەكات. بىگومان ئەو
ئافرەتە نەك تواناى پەرودەکردنى ئەو كۆرپەيەى
نابىت، بەلكو ناتوانى لەسەر ئاستىكى زور ساكارىش –
بژيوى ژيانى خويشى دابىن بكات. لەبەر ئەو، ئەو
ئافرەتە تەنھا دواى حەوت مانگ ئەو كۆرپە تازە
لەدايكبووہ دەداتە دەست يەككە لە ھەتيوخانەكانى
ئەوكاتەى پاريس.

ھەر بە ماوھىيەكى كەم خىزانىكى جووتيار لە باشوورى
فەرەنساوھ دىن و ئەو مندالە ھەتيوھ دەگرنە خو، بەلام
ژان ژىنييه ھەرگىز لەنيو ئەم خىزانەدا جيگاي نابىتەوھ،
ھەرگىز ناننىكى گەرم ناخوات و ھەرگىز نابىتە مندالى
ئەم خىزانە و ھەر زوو لەسەر دزىي پەرتەوازە دەبىت.
پەرتەوازەبوونى ژان ژىنييهش لەو سەرەتايەدا، لەو
دەسپىكە نويىيەى ژياندا، پەرتەوازەبوونى مروقيكى
گەرە و لەدايکبوونى ئەفسانەى جىھانىكى نويىيە. ژان
ژىنييه لە تەمەنى دوانزە سالييهوھ واز لە قوتابخانە
دەھىنييت، پىگايەكى چەوت دەگرىتە بەر، دەبىتە دن،
ھۆمۆسيكسوال، بەدەمەست، شەپانى و دواى ئەوھ بو
چەندىن جار لەسەر دزىي دەگرى و لە بەنديخانەکان
توند دەگرىت. بەم شىوھىيەش ژان ژىنييه ھەموو قوناخى
ھەرزەكارىي و گەرەبوونى لە بەنديخانەى چارەسەرى
گەنجان و دەزگا کۆمەلایەتییەکان دەباتە سەر، زۆر جار
رادەكات و دەگرىتەوھ، رادەكات و دەگرىتەوھ. كە
گەرەش دەبىت بەشىكى زۆرى تەمەنى ھەر لە
بەنديخانەکانى فەرەنسادا دەبانە سەر. ژان ژىنييه لە

ساله كانى 1930 ى هه زاره ى رابردودا، گه شتيك دهكات به نيو زوربه ى ولاتانى ئه وروپاي پوژئاوادا، له م قوناخه دا زياتر وهك دزيكى بچوك دهناسرى و ههر له م قوناخه شدا دهكه ويته فروشتنى له شى خوشى.

نوسه ى به نديخانه

يه كه م پوژى له داى كبوون، يه كه م پوژه كانى ديارى كردنى چاره نووسىكى رهش و هه لگيرانه وه ى به هاكانيش ده بيت. يه كه م پوژه كانى ژيان له هه تيوخانه كانى پاريسدا ده باته سه ر و له نيو ديواره رهق و ته قه كانى به نديخانه كانى شدا گه وه ده بيت. ژان ژينييه له به نديخانه كاندا هه ست به نازاره كانى هه تيو ى خو ى دهكات، له هه مانكاتدا له مانا راسته قينه كانى سه ربه ستييه كى ره هاش دهكات، ئه و سه ربه ستييه ى بو ئه و به ته واوه تى وونه. ژان ژينييه له ده روازه ى به نديخانه كانه وه، له پوانگه ى ژيانى كى بوهمييه وه، هه موو ته مه نى خو ى ته رخانى گه ران و دو زينه وه ى چه مك و مانا كانى وشه ى سه ربه ستييه دهكات. ههر له

بەندىخانەش لە ئازارەكانى (ئەوانىتر) دەپروانى و لىيان
تىدەگات، ئەوانىتر كە سارتەر بە (دۆزەخ) ئامازەيان بۆ
دەكات، بەلام ژان ژىنييه لەو دۆزەخەدا، دۆزەخى
هاورپىكانى بەندىخانەى، ئارامىي دەدۆزىتەوه.

بى دايك و باوكىي و بى لانهيى وا لە ژان ژىنييه دەكات
پىگايەكى تر، جياواز لەو پىگايەى كە ياساكانى
كۆمەلگا دايانپرشتوو، هەلبژىرى. بەلام لەو ژيانە پر لە
تاوانە، بىگومان بەپىي ياساكانى كۆمەلگا،
سەربەستىيەكى رەها بۆ خۆى دەخولقىنى، لەهەمانكاتدا
شتىكى دەولەمەند و شاعىرىيش دەدۆزىتەوه.

لە سالەكانى 1940 دا ئەم قەدىس و شەهيدە بۆ
ماوهيهكى درىژ لە سەختترين بەندىخانەكانى فەرەنسادا
توند دەكرىت، ئاستى هۆشمەندىي و توندوتىژىي
بەندىخانە و هەستىكى قوولى پەژارە و تەنيايى، حەزى
نووسىن و تواناكانى ئاستى نووسىن لە مېشك و
قەلەمەكەيدا دەتەقىنيتەوه. لە بەندىخانەدا يەكەم
وشەكانى دەنووسى و هەر لە بەندىخانەشدا ئازارەكانى
خۆى و ئازارەكانى هاوبەندەكانى بەرجەستە دەكات. ژان

ژینییه خۆی له م بارهیهوه دهلیت: (له و پروایه دام که هه
له سه ره تای ژیانمه وه، خۆم بۆ به دهستهینانی ههست و
هۆشیکی بههیز راهیناوه. ئەم ههست و هۆشهش له
نوسین زیاتر بۆ هیچ شوینیکی تری رانهکیشوم. گه
نوسینیش مانای به دهستهینانی ههست و سۆزیک
بههیز بی، به شیوهیه که وینهی ژیانته بخولقینی ...
بهلی له بهندیخانهی نهوجهوانان نوسین سه رنجی
پاکیشاوم .. له و پروایه دا بووم که هه رگیز له بهندیخانه
ناچمه دهره وه.)

ژان ژینییه له نازارهکانی ژیانته خۆیه وه دهروانیته
نازارهکانی ئەوانیتر و له هه مانکاتدا دهنه بهشیک له
ژیانته و سه رچاوهیه کی گرنگ بۆ نوسینهکانیشی.

ژان ژینییه له سالی 1944 دا یه که م پۆمانی خۆی
به ناوی (دز و خۆشه ویستی) له بهندیخانه و به
زمانیکی به رزی ئەدهیبی دهنوسی. له سه ره تادا ئەم
به ره مه ی له دهره وه ی دهنگاکانی چاپه مه نییه وه
بلاوده کریته وه. پۆمانه که سه رکه وتنیکی گه وره به دهست
دهینی، خۆینه ریکی زۆر و لایه نگیرانیکی بههیز له

دەۋرى خۇي كۆدەكاتەۋە، بۇ نىمۇنە ژان كۆكتۆ، ژان پۇل سارتەر و كۆمەلى نووسەرى گەۋرە تىرى ئەۋ دەمە، لە نامەيەكدا بۇ سەركۆمارى فەرەنسا، داۋاي لىبوردنى بۇ دەكەن. ژان ژىنىيە ھەرچەندە سزاي تاھەتايى بەسەردا درابوو، بەلام بەپالپىشتى چىنىكى گەۋرە نووسەر و پۇژنامەنووسان، لە سالى 1948 دا ئازاد دەكرىت. ژان كۆكتۆ داۋاي بەربوونى ژان ژىنىيە دەلىت: درەنگ يان زوو جىھان ددان بەۋەدا دەنىت كە ژان ژىنىيە مرقىكى بەرەۋىشت بوۋە.

ژان ژىنىيە لە پۇمانى (دز و خۇشەۋىستىي) دا بە زمانىكى بەرزى فەرەنسى، بە زمانىكى قوۋلى ئايىنى، بە زمانىكى پىر لە ھەست و ھۇش، باسى جىھانى پىاوخراپىي، دزىي، بەدمەستىي و سىروشتى سىكسەناسازىي (الشذون الجنسى) خۇي دەكات. لەم پۇمانەدا زۇر بە راشكاۋى ئامازەي ژيانىكى پىر لە زەبروزەنگ، ناپاكيى، كۆمەلگا بۇرژۋازىيەكان، بەندىخانە، تاۋان، سزا و مەرگ دەكات. ژان ژىنىيە بە نووسىنەكانى سەربەستى ژيانى خۇي دەكرىتەۋە، لە

هه مانکاتدا بهندیخانهکانی فەرهنسا و یاساکانی سزا و کۆمه‌لگا مه‌ده‌نییه‌کان ریسوا ده‌کات و ده‌رگایه‌کی تر به‌رووی ئەده‌بیکی تردا، ستایلیکی جیاواز و هونه‌ریکی ناتەباشدا ده‌کاته‌وه. ژان ژینییه یه‌که‌م نوسه‌ره که به‌م شیوه به‌رزه، ئەده‌ب و شانۆ، فەلسەفه و ئیستاتیکا، ده‌کاته نامرازی به‌رگرییه‌کی به‌هیزی تاوان و تاوانباران.

ژان ژینییه: شه‌هید و قه‌دیس

ژیانی ژان ژینییه ده‌بیته ئەفسانه و میتۆلۆژیایه‌کی مۆدیرن. رۆمانه‌کانی، شیعر و شانۆنامه‌کانی جیهانیکی نوی و پانتاییه‌کی فەلسەفی و ژیانی تاوانباره‌کان، دز و سۆزانییه‌کان، له ناوه‌وه و له ده‌ره‌وه به‌رجه‌سته ده‌کات. چه‌مکه‌کانی تاوان و شه‌ر له فۆرمیکی راسته‌وخۆ و له هه‌مانکاتدا ناراسته‌وخۆشدا، سمبۆله واقیعییه‌کانی خوی تیکده‌شکینی. پیکداچوون و یه‌کگرتنیکی سه‌رسوپه‌ینه‌ر و ته‌لیسمایی له‌نیوان به‌ها پیروژه‌کان و هیزی شه‌ردا هه‌یه، شه‌ر و تاوانکاری پرسیاریکه سه‌باره‌ت به‌ لیبورن، تاوانیکیش مروّ ناکاته که‌سیکی

شەپرانىيى و دېرەندە، لەبەر ئەوئەى ئەو كەسىكى
شەپرخوازە، بۆيە ھەلدەسى بە كارى تاوانكارىيى. گەر ئەو
كەسە تاوانىش نەكات، ھەر شەپرخوازە و تاوانبارە،
چونكە ئەو كەسە شەپ و تاوان لە ناوئەوئەيدا و لە
دەرئوئەيدا چەكەرەى كردووە. ھەر لەبەر ئەوئەى كە ژان
ژىنىيە باسى يەكگرتنەوئەى تاوانبار و پاكىزەيى دەكات.
لە سەرئەتادا بەرھەمەكانى ژان ژىنىيە دەخرانە ئىو
خانەكانى فەلسەفەى خودىتەيىوئە، بەتايبەتەيىش لە
بەرھەمەكانى سەرئەتادا. لەم بەرھەمانەدا وئەى ئەو
كەسايەتەيىە بىزاركەرانەمان بۆ دەكىشى كە ھەموو بنەما
كۆمەلەتەيىەكانى ئەو كۆمەلگايە وەلاوئە دەئەن كە ئەوان
كەوتوئەتە دەرئەوئەى ياساكانىيەوئە.

رەخەگر و لىكۆلەرەوئە سىكۆلۆژى و فەلسەفەيىەكان
دەكەونە لىكۆلەئەوئە و راقەكردنى ژيانى ژان ژىنىيە و
بەرھەمەكانى، زوربەى ئەو رەخەگرانە بەرھەمەكانى
دەبەستەوئە بە ژيانى تايبەتەى ژان ژىنىيە خۆيەوئە. بەم
شىوئەيەش چەمكىكى فەلسەفەى، ئەفسانەيى و شىكارى

دەروونیی دەبەخشن بە ژیان و بەرھەمەکانی ئەم
نووسەرە.

ژان پۆل سارتەر بەراییی ئەم کاروانەییە و ھەر سارتەر لە
ساڵی 1952 دا کتیبییکی گەورەیی شەش سەد لاپەرەیی
لەسەر ژیانە ژان ژینیییە: (ژینیییە قەدیس: کۆمیدی و
شەھید) Saint Genet: comedien et martyr
بلاودەکاتەوہ. سارتەر لەم کتیبەیدا باسی ژان ژینیییە
وہ قەدیسییکی شەھید دەکات، ھەرۆھا ژان ژینیییە
دەخاتە ژیر لیکۆلینەوہییکی ووردی فەلسەفەیی
ئیکزستینیا لیزمەوہ: ژان ژینیییە لە ژیاندا زۆر
بەکراوہیی و راشکاویی و بە قەناعەتەوہ، دژی ھەموو
پرنسیپەکانی مەسیحییەت بوو، کە سارتەریش بە
قەدیس ناوژەدی دەکات، پەخنەگرەکان ئەو قەدیسییەیی
ژان ژینیییە دەبەستەوہ بە قەدیس کلیساکانی
فەلسەفەیی خودییتیییەوہ. ھەر لەم روانگەییەوہ ژان ژینیییە
وہ نموونەیی مروقیییکی خودییتی نوئی ئاماژەیی بو
دەکریت. سارتەر لەو بڕوایەدایە کە ژان ژینیییە لە
دەرەوہی بازنەکانی کۆمەلگادایە، لە بەرھەمەکانیدا،

کاره‌کتهر و کهسایه‌تی هه‌لگه‌پراوه و قیژلیکه‌ره‌وه‌ی، هه‌ر وه‌ک کهسایه‌تی خۆی، خۆلقاندووه. ژان ژینییه‌هه‌لسه‌فه‌یه‌کی تایبه‌تمه‌ندی له‌ناو به‌ها یاخیی و هه‌لگه‌پراوه‌کاندا به‌دییه‌ناوه. له‌وه‌ه‌لسه‌فه‌یه‌دا (تاوان و شه‌ر) جیگایه‌کی به‌رزیان هه‌یه. شه‌ر هیما‌ی جوانیی و گه‌رانه‌ به‌دوای ئه‌وه‌ به‌هایانه‌دا که‌ مروژ ده‌توانیته‌ هه‌موو به‌هاکانی تر له‌نیو بنه‌ما پۆشن و باشه‌کانی نیو ژیاندا دووپات بکاته‌وه.

هه‌رچهنده‌ ژان ژینییه‌ شه‌ر و تاوان زۆر به‌رز پاده‌گریته‌، به‌لام به‌هیچ شیوه‌یه‌که‌ مه‌به‌ستی ئه‌وه‌ نه‌بووه‌ که‌ پۆ بچیته‌ خواره‌وه‌ بۆ سه‌ر ئاسته‌ نزمه‌کانی چه‌مکی شه‌ر و وینه‌یه‌کی چه‌وتی تاوان و خراپه‌کاری به‌رجه‌سته‌ بکات. به‌لکو ژان ژینییه‌ هه‌ولیداوه‌ تاوان، پیاوخرایی، له‌ یاسا لادان و ژیانیکی بازاری بکاته‌ شتیکی قوول، رازاوه‌، ده‌وله‌مه‌ند، ئاهه‌نگ ئامیز و شیعریی. نووسینه‌کانی به‌رپه‌رچدانه‌وه‌یه‌کی ئه‌خلاقیی و ئیراده‌یه‌کی به‌هیز و نویخوایی هونه‌ریین. پاله‌وانه‌ تاوانباره‌کانی ژان ژینییه‌ له‌ ده‌روونی خۆیان پاده‌که‌ن بۆ

دەرەوہی بازنہکانی ژیانہ شہرانگیژہکان و خویمان لہ شیعەر و گۆرانیدا دەدۆزنہوہ. ھەر لہبەر ئەوہشہ کہ جوانیی، شہر، ئاکار و بەھا پیروژہکان پیکدا دەچن و دەبنہ یەک.

ژان ژینیہ شیتیتی بۆ پرفتاری خوئی ھەلدەبژیری، تا لہم ریگہیہوہ لہ ئاکار و بنہما باوہکانی کۆمەل لابتات. لہ دوای ئەوہی لہ بەندیخانہکاندا بووہ نووسەر، کہوتہ تەقەلای ھەلوہشاندنێ ئەو ئاکار و بنہمایانہی کۆمەلگای ئەوروپی لہسەر بنیاتنرابوو. ھەر لہم قوناغەشدا زۆر زاراوہی جیاوازی بەکارھینا. جہستہ و بنہما پیروژہکان و وینہی ئەو دز و شیتانہی دەکیشا کہ لہ ژیانہ سەختەکە ی پوژانہ یان لہنیو بەندیخانہکاندا پروبہروویان دەبووہوہ.

ژان پۆل سارتەر ھەولدەدات بۆچوونہ تیوریہکانی خوئی سەبارت بە ئازادی، ھەلبژاردن و بەرپرسیاریہتی لہریگای ژیانی ژان ژینیہوہ پروونکاتہوہ. بەکورتی دەتوانین بلین کتیبہکە ی سارتەر بەشیکی خویندنہوہی ژیانی ژان ژینیہیہ، بەشیکی

لیکۆلینه وهی ئە دەبییه، به شیکی لیکۆلینه وهی
فەلسەفییە و بەشیکیشی شیکاری دەروونییه.
کتیبەکهی سارتهر ناوبانگیکی گه وره ی جیهانیی
دەبەخشیته ئەم نووسەرە، بەلام له هه مانکاتدا، ژان
ژینییه دوا ی ئەو کتیبە ی سارتهر و بو ماوه ی چەندین
سال له نووسین دەکه ویت.

ژان ژینییه و خهباتی گهلانی ژیر دهسته

ژان ژینییه هه ر له سه رهتای ژیانیه وه له گه ل ئازار و
ژاندا گه وره بووه. له به ندیخانه کانی شدا پرو به پرو ی ئەو
که سانه ده بیته وه که کۆمه لگا، ده ولت و داموده زگا
پامیارییه کان غه دری لیکردوون. هه ر له بهر ئە وه شه که
ژان ژینییه له سه رهتای ژیانیه وه هه لویست وه رده گریت
و به رگری له هه موو چین هه ژار و بیه یزه کانی کۆمه لگا
ده کات. ئەو به رگری کردنه له ساله کانی شه ست و
حه فتا کاندا شیواز و شکلیکی فراوانتر له خۆ ده گریت،
شیوازیکی نیونه ته وه یی سیاسی و ئاشکرا.

ژان ژينييه له م قوئاغه دا وه كه سايه تيبه كي سياسي و خاوهن هه لويست دهرده كه ويٽ و به وپه پري نازايه تيبه وه و به هه موو شيويه كه به رگري و پشتگيري له جوولانه وه نازاديوخواز و شوپرشگيره كاني دنيا دهكات. نهك هه ر ئه وه بهلكو راسته وخو پيوه نديشي پيوه گرتوون. له ناو ئه و مهسه له هه نوو كه ييانه ي دنياشدا، شوپرشى ره شيپيستته كاني ئه مريكا و مهسه له ي فهله ستين، دوو جه مسه رى زور گرنكي ئه و به رگري كردنه بوون. بو نمونه ژان ژينييه ده چيٽه فهله ستين و بو ماوه ي دوو سال له گه ل فيداييه فهله ستين ييه كان ده ئى. هه روه ها هه ر دواى چه ند كاتژميريك به سه ر كاره ساته كه ي (سه برا و شاتيللا) دا ده چيٽه ئه و قه سا بخانه يه و بيزارى خوى دهرده بري و سه رله نوئ پشتگيري خوى بو خه باتى فهله ستين ييه كان دووپات ده كاته وه.

رؤمان يا خود بيؤگرافيا

ژان ژینییه به پۆمان نووسین پهوتی ژیانى پۆشنییریى و ئەدهیبى خۆى دەستپێدەكات. پۆمان دەبیته دالدهى تهنايى و گوزارشتکردن له ژانى نیو بهندیخانهكان. بیگومان فۆرمى پۆمان، یان نووسینی پۆمان ئامراز و كهرستهیهكى گونجاو و لهبار بووه بۆ ئەو دەسپێكه سهههتایه و بۆ ئەو دامهزراندنه پتهوه.

ژان ژینییه شهش پۆمانى نووسیون، ههر شهشیان بهشیوهیهك لهشیوهكان بیوگرافیای ژیانى خۆیهتی. ژیانى تاییهتی خۆى راستهوخۆ له پۆمانهكانیدا پهنگه دادهاتهوه و دهربرى تاوانهكانى، مهسهلهكانى سزا و هیزی شههه. ههروهها ژیانى سیكسى تاوانكار، به ههموو ووردهكاریههكانیههه، وهك وزهیهكى بههیزی چارهنووسى كارهكتهرهكانى، ههروهك خۆى لهژياندا دهبات بهپۆه. پۆمانى Notre-Dame des fleurs له 1942 سالى دا بلاودهكریتهوه، دوابهدواى ئەوه Querelle de Miracle de la rose له 1946، له 1947 له Brest له 1957 یشدا سهههلهنوئى پۆمانى (دز و خۆشهویستیى) بلاودهكاتهوه. دز و

خۆشەويستىيى زياتر باسى منداللىكى بى دايك و باوكى
ناو دەزگا خىرخوازييه كۆمەلآيه تىييه كان دەكات. له
سالى 1947 دا پۇمانى Pompes funebres
بلاوده كاته وه. له م پۇمانهيدا باسى سيكس و پيوهندييه
سيكسييه حهرامه كانى رهگهزى نير دهكات. له سالى
1949 دا پۇمانى Journal du voleur و له سالى
1952 دا ياده وه رييه كانى دزىك بلاوده كاته وه. له م دوو
پۇمانهيدا سه ره نوئى و زور به ووردى و به بى پهرده و
هيچ به ره ستيك، له سه ر پيوهندييه سيكسييه كانى نيوان
رهگهزى نير ده نووسى. له سالى 1982 يشدا يه كيك له
پۇمانه كانى ده بىته فيلمىكى سينه مايى. فيلمه كه له سه ر
ئاستىكى گه وره بلاوده كرته وه و چهندين پاداشتى
گرنگيش به ده ست ده ينى. له سالى 1986 دا و دواى
مانگىك به سه ر كوچى دوايى ژان ژينييه دا، دوا
پۇمانيشى Uncaptif amoureux (به ندىكى عاشق)
بلاوده كرته وه. ئەم پۇمانه ش باسى مه سه له ي فه له ستين
و ژيانى په نابره فه له ستينييه كان دهكات.

بهلام ژان ژينبیه له رپی شانۆنامهکانییهوه بوو نهك
پۆمانهکانی، كه نیوبانگه نیونهتهوهییه گهورهكهی خوی
بهدهست هیئا.

مه‌رگ و دوا ویستگه‌کانی ژیان

مه‌رگی ژان ژينبیه مه‌رگی مروقیکی گه‌وره و مروقیکی
ماندوو و مروقیکی توورپه و یاخیه. مه‌رگ وهك ژیان
هاوکیشه‌ی مه‌رگه‌ساتی، یان تراژیدیای دوا
چرکه‌ساته‌کانی ژان ژينبیه. ئەم مروقه ئازاده له دوا
پۆژه‌کانی ژیانیدا و له چاوپیکه‌وتنیکی خیرادا ده‌لیت:)
من چاوه‌پروانی مه‌رگ ده‌که‌م. (ئەم نووسه‌ره مه‌زنه له
دوا چرکه‌ساته‌کانی ته‌مه‌نیدا زۆر نه‌خۆش و بیهیز بووه،
ئازاره قووله‌کانی جه‌سته‌ی، پۆژی داوه‌ته ده‌ست شه‌و،
شه‌ویش به‌بیداریی به‌دیار جه‌سته‌یه‌کی بیهیزه‌وه چاوی
پریوه‌ته تاریکییه‌کی ئەنگوسته‌چاو. له‌گه‌ل ئەوه‌شدا ژان
ژينبیه شه‌و و پۆژ له‌دوا به‌ره‌مه‌کانیدا کاری کردووه، له
مه‌رگ پاراوه‌ته‌وه بواری بدات تا دوا ده‌سنووسه‌کانی
ته‌واو بکات. ژان ژينبیه ده‌یزانی ئەوه‌نده‌ی نه‌ماوه له

ژیاندا، دهیزانی مه‌رگ هاوړییه‌کی نزیکه و نه‌وه‌نده‌ی نه‌ماوه پیکه‌وه سه‌فه‌ری تا هه‌تایی بکه‌ن. له‌به‌رئ‌وه‌ه بیری ده‌کرده‌وه بفریټ و جه‌سته و گیانی له شوینیکي تر و له زه‌مه‌نیکي تر دا بشاریته‌وه، ده‌ره‌وه‌ی سنوره‌کانی نه‌وروپا و خاکی فه‌ره‌نسا‌ش تا‌که نه‌لته‌رناتیقی نه‌و برپاره سه‌خت و گرنکه بووه. ژان ژینییه نه‌یده‌ویست لاشه‌که‌ی له‌ولاتی‌کدا بنیټریټ که نه‌و له هه‌موو ژیانیدا دژی یاسا و بنه‌ما نا‌کارییه‌کانی وه‌ستاوه و به‌ره‌آستی کردوون. نه‌م مروّقه سه‌ره‌سته له پانزه‌ی مانگی چواری سالی 1986 دا و له ته‌مه‌نی هفتا و شه‌ش سالی‌دا، ته‌نها یه‌ک روژ دوا‌ی کوچی دوا‌ی (سیمون دو بو‌قوار) به نه‌خو‌شی شیرپه‌نجه‌ی قورگ دلّه‌ گه‌وره‌که‌ی له‌لیدان ده‌که‌ویټ. ژان ژینییه له‌سه‌ر داوا‌کاری خو‌ی له ده‌ره‌وه‌ی سنوره‌کانی فه‌ره‌نسا و له ولاتی مه‌غریب به‌خاک سپی‌ردراوه، به‌لام له‌به‌رئ‌وه‌ی موسولمان نه‌بووه، لاشه‌که‌ی ده‌بیته‌ گرتیکی گه‌وره بو‌ داموده‌زگا‌کانی مه‌غریب، له‌به‌ره‌نجامدا له گو‌رستانیکي کونی ئی‌سپانیدا له مه‌غریب ده‌نیټریټ. به‌لام نه‌وه‌ی جی‌گای نامازیه

ئەو يەكەن گۆرەكەي ژان ژىنييه لەو گۆرستانە كۆنەدا، بەرپەكەوت كەوتۆتە بەرامبەر بەندىخانەيەكى كۆنى ئىسپانى. ژان ژىنييه ئەو مرقەي تەمەنيكى زۆرى ژيانى لە بەندىخانەكانى فەرەنسادا بىردە سەر، گۆرەكەشى دەبىتە ناونىشان و دەروازەي بەندىخانەيكى كۆنى داگىرە ئەورۇپىيەكان، چارەنوس دوا زەنگەكانى بەندىخانەيەكى تا هەتايى بۆ ژان ژىنييه لەدەرەوئى ولاتى فەرەنساشەو لىدەدات.

شانۆ و سەرەتايەكى بەهيز

شانۆنامەكانى ژان ژىنييه زەمىنە و بنەمايەي بەهيزى ئەزموونگەريى، درامايەكى گروتيسك و توندوتىژ لەخۆدەگرىت. پروداوەكانى بە چەشنى شانۆيەكى ئەپسوردىزم و مۇدىرن، كەشيكى رىتوالنامىزى ئەفسوونىي پىكدەهينى. زمانەكەي هەرەكە زمانى پۇمانەكانى تىكەلەيكى سەيرە لە زمانىكى بازارىي، مىللىي، لىرىكىي و شىعەريكى بەرز. بەرامبەر بەم زمانە تىكەلەو، پروداوەكان، ئەتمۇسسۇيىر و ستركتورىكى

توندوتیژ، لهه مانکاتدا نهرم و نیان له خوده گریټ. ژان ژینییه ته نها پینچ شانۆنامه ی نووسیون: پاسه وانی مهرگ 1949، کاره که ره کان 1954، بانیژه 1956، ره شپییسته کان 1960 و دوا شانۆنامه شی په رده کان که له سالی 1961 دا نووسیویه تی. هیچ کام له شانۆنامه کانی ژان ژینییه له سهر شانۆ سهرکه وتوو نابیت گهر هاتوو له قالبیکی واقیعیانه و تهقلیدیدا نه مایشبکریټ: شانۆی ناو شانۆ، گهمه ی شانۆ، گهمه ی نیوان گهمه و ریتوالیکی تهلیسماوی سترکتوری شانۆنامه کانی پیکده هیټی. کاره کته ره کان که سایه تیی نین به مانا تهقلیدییه که ی له شانۆنامه کانی ژان ژینییه دا، به لکو رۆلی که سایه تیییه کان ده گیرن، به بهرچاوی بینه رانه وه و له گهمه یه کی ئاهه نگنمیزییدا ده چنه رۆله کانیانه وه، دینه دهره وه و ئاهه نگی شانۆ ده گیرن. ئەم پرۆسه یه ش چه مکیکی گرنگ و تهکنیکیکی بالای ئەم شانۆیه یه و هه ندیک جار له بریخت نریکده بیته وه.

(پاسهوانى مهرگ) باسى چوار بهندى يهكيك له بهنديخانهكانى فەرهنسا دهكات. ئەم تاوانبارانه يهكيكيان لهسەر شانۆ نايينرى، بهلام بوونيكي بههيىزى ههيه. سى كارهكتهرهكهى تر باسى دهكهن، سلى ليدهكهنهوه، لييدهترسن و ههر وهك خواوهند دهپهرستن. ئەم بهندانه بو ئەوهى كات بهرنه سهر، گهمهى دهسهلات، گهمهى پياو كوشتن و گهمهى يهكتر ههلهتاندن و نازاردانى يهكتر دهكهن. خودى پيهسهكه وهك پيتواليكى نيو خهونهكان نووسراوه. واقع لهسهر ئاستيكي جياواز تيكهلاوى خهون و پيتواليكى توندوتيز دهكات. ژان ژينييه خوئى له سالى 1949 دا ئەم شانۆنامهيهى بو يهكيك له شانۆكاني فەرهنسا پيشكەش كردوووه. ژان ژينييه دواى پاسهوانى مهرگ شانۆنامهى (كارهكهركان) دهنوسى. لهم شانۆنامهيهيدا پهردە لهرووى بۆرژوازيهت و پيتوالى گهمهيهكى دلتهزىنى دهسهلات ههلهمالى. مروڤ و دهسهلات له روانگهى گهمهيهكى سادى و ماسوشيهوه كۆدهكاتوه و به پرووتى پرووبهرووى خودى خۆمانمان

دەكاتهو. بەلام لە شانۆنامەى بانىژەدا شوین و
تەكنىكىكى تر بەكاردهینى: بانىژە لە كۆمەلە
دیمەنىكدا باسى تياترۆخانە Bordell يك دەكات.
كارەكتەرەكان لە پوانگەى خەيال و ئەندىشەیهكى بەهیز
و لە كەشیکى ریتوالی و خەونئامیزدا دەسوورپنەو.
خاتوو (ئیرما) كارەكتەرى سەرەكیى شانۆنامەكە،
بینەران دەدوینى و دەیانكاتە میوانى تياترۆخانەكەى.
ئەو ژوورەى كە پرووداوەكانى تیدا پیشكەش دەكریت،
لەبەرئەنجامدا لە خەيالیکى ئالۆز بەولاو هېچ شتیكى
تر نییه. كارەكتەرەكان بەهوى فانتاسیایهكى
ئاراستەكراووه گەمەى دەسەلات دەكەن. ئەو
دەسەلاتەى كە لە بەرئەنجامى شۆرشەكاندا بەتەواوتیى
لەدەستیان داوه. بۆ یەكەمجار شانۆنامەى بانىژە لە
سالى 1957 دا لە لەندەن نمایش دەكریت. نمایشەكە
دەبیته كارەساتیکى هونەریی، بەلام دواتر پیتەر بروك لە
سالى 1960 دا لە پاریس نەمایشی دەكات، بیگومان
نەمایشەكەى پیتەر بروك سەرکەوتنیكى گەوره بەدەست

دەھىنى و ژان ژىنييهش وەك شانۆنامەنووسىكى گەورە
ئامازەى بۇ دەكرىت.

بەلام شانۆنامەى (رەشپىستەكان) وەك ئاھەنگىكى
شانۆى، لە ھەموو بەرھەمەكانى تىرى ژان ژىنييه
سەرکەوتووترە و زوربەى رەخنەگرە شانۆىيەكان بە
ترۆپكى داھىنانى ئەم نووسەرە ئامازەى بۇ دەكەن.
رەشپىستەكان باسى گەمەى دادگايەك دەكات. ئەكتەرى
رەشپىست لەسەر شانۆ نەمايش بۇ كۆمەلەك بىنەرى
رەشپىستى تر دەكات، وەك گەمەيەكى شانۆى ناو شانۆ،
بەلام بىنەرە رەشپىستەكان بە دەمامكى سىپىيەو
دادەنىشن. بىنەران گۆرانكارىيان بەسەردا دىت و دەبنە
ئەكتەر، بەتايبەتییىش كە دەبنە شاھىدى كوشتنى
ئافرەتىكى سىپى و بە شىوازىكى رىتوالى، بەدەستى
پىاویكى رەش. رەشپىستەكان دەیانەوئىت بەھوى ئەم
نەمايشەو بىنەرە سىپى پىستە راستەقىنەكان چەواشە
بەكەن لەراستىيى ئەو شۆرشە راستەقىنەيەى كە لە
دەرەوہى شانۆكەدا پروودەدات.

ژان ژینییه گهرهکیه تی لیږدا و له پروانگه ی ئاههنگی کی شانوییه وه ئه وه پیشان بدات که بینهری راسته قینه دهیته تهماشاکهر و ئه کتهر، ئه وه یان بو پوون دهیته وه که: ئه و سپییستانه ی ئه وان ده یانبینن ته نها نمونه یه کی ئه و سپییستانه ن که ره شه کان ده یانبینن. ئه و ره شپییستانه شی که ئه وان ده یانبینن له نموونه یه کی ئه و ره شپییستانه زیاتر نین که سپییستانه کان ده یانبینن.

ژان ژینییه دوپاتی ئه وه ی کردوته وه که شانونامه ی ره شپییستانه کان دهیته بو بینهرانی سپییست نه مایشبکریته، له حاله تی کدا گهر بینهران خه لکی ره شپییست بوون، ئه وه دهیته له کاتی هاتنه ژوره وه یاندا ده مامکی سپییان به سه ردا دابه شبکریته. ئه م شانونامه یه بو یه که مجار له سالی 1960 دا و له ریژی روجیه بلان له پاریس پیشکesh ده کریته. ههروه ها له سالی 1961 یشدا و به زمانی ئینگلیزی له سه ر شانوی رو یال کورت له لهنده ن پیشکesh ده کریته.

(پەردەكان) یش تەقەلایەکی زۆر گەورەى شانۆیى ژان
ژینییه. ژان ژینییه لەم شانۆنامە زۆر بەربڵاوەدا و لە
پوانگەى حەفتا دیمەنەو بە باسی داگیرکردنى ولاتى
جەزائیر دەکات. بەکورتى دەتوانین بلیین کە پەردەكان
چارەسەریکی درامی، یان خستنه پرویهکی
راستەوخۆى درامی ژیانى پەر لە ئازارى خەلکى
جەزائیره لەژێر دەستى سوپا و هیزی سەربازى
فەرەنسادا.

ناونیشانى شانۆنامەكەش دەگەریتەو بو ئەوہى
لەچەند دیمەنىكى ئیجگار زۆر پیکهاتووہ. هەندىجار
ئەكتەرەكان لەبەرچاوى بینهران دیمەنەكان ئامادە
دەکن. پانتایى شانۆكە بەسەر چەند ئاستىكى جیاوازدا
دابەش دەکن و بەبى دەنگ دەجوولینەوہ. ژان ژینییه
زۆر بە ووردیى پۆلى کارەكتەر و كەسایەتییهكانى
هەلبژاردوون و هەر ئەكتەریكىش لەبرى پۆلىك چەندین
پۆلى جیاواز دەبینن. بو جیاکردنەوہى ئەو پۆلانەش،
دەمامك و ئارایشتیكى زۆر چەر و تۆخ بەكاردینن.
هەرۆها ئەكتەرەكان و لەبرى مۆسیقا، هەموو جۆرە

دەنگەكان، دەنگى ئاژەل، تەقىنەو، بروسكە و باو بۇران بەكار دەھىنن. شانۇنامەكە نىزىكەى سەد كارەكتەر لەخۇدەگرىت، ئەمەش يەكپەكە لەو شانۇنامانەى لە مېژووى شانۇى جىھانىدا ھىندە كارەكتەر و كەسايەتتىى زۇر لەخۇبگرىت.

ئەم شانۇنامەىە لەبەر ئەوەى ھىرشىكى توندوتىژى دەسەلاتى سەربازى و كۆلۇنيالىزمى فەرەنساىە، بەھىچ شىوئەك رىگای پىنادرىت كە لە پارىس، يان شارەكانى ترى فەرەنسا نەمايش بكرىت.

پەردەكان لە سەرەتادا لە بەرلىنى خۇرئاوا و لە سالى 1961 دا نەمايش دەكرىت، بۇ يەكەمجارىش لە فەرەنسا لە سالى 1966 دا نەمايش دەكرىت.

ئارتۇ و ژان ژىنىيە

ئارتۇ دەروازەىەكى نوئى بەرووى شانۇى ئەوروپىدا كرىدۇتەو، دىد و بۇچوونەكانى كارىگەرىيەكى قوولئى لە جەستەى شانۇ سىكۆلۇژىيى و باوەكانى پۇژئاوا دا جىھىشتوو. ھەرچەندە ئارتۇ خۇى نەيتوانىو

بۆچۈنەكانى خۆى لەبوارى شانۆ و پراكتىكا بەرجەستە بىكات، بەلام ئەو بۆچۈنەكانە بوونە سەرچاۋەيەكى گەورەى سوود لىۋەرگرتن و نوپۇنەۋەى شانۆ، شانۆ ۋەك پىيەسى شانۆيى و شانۆ ۋەك تەكنىك و شانۆ ۋەك دىدى رىژى. شانۆى ئەۋرۋپى بەتايىبەتى لە شەستەكاندا، لەژىر كارىگەرپىيەكانى ئەنتۇنن ئارتۇدا سەرلەنۇى بىياتدەنرپىتەۋە. لەسەر ئاستىكى گەورە و بەربلاۋ ھەموو گروپە شانۆيىيەكانى دۋاى جەنگى جىھانى دوۋەم، بەشپۇۋەيەكى راستەۋخۇ و ناراستەۋخۇ كەۋتوونەتە ژىر كارىگەرى تىۋرە شانۆيىيەكانى ئارتۇ و برىشتەۋە.

لە شەستەكاندا پىتەر بروك لابورىكى يەك سالىى دەكاتەۋە بۇ خويندەۋە و ۋاقەكردنى تىۋرە توندوتىژەكەى شانۆى ئەنتۇنن ئارتۇ. پىتەر بروك لە كتىبەكەشىدا (پانتايى بۇش) ۋوبەرىكى فراۋان بۇ ئارتۇ تەرخان دەكات و زۇر بە ۋوردىى باسى بەھا و گرنكىى مپتۇدەكانى دەكات. جگە لە پىتەر بروك، گروۋتۇفسكى و زوربەى رىژىسۇرە گەورەكانى ترى

شانۆی هاوچهرخى جيهانىي به شيويهكى راسته وخو،
يان ناراسته وخو سووديان له ئارتو وەرگرتوه.
زور له پهخنهگر و ليكولهروه شانوييهكانيش نهوه
دووپات دهكهنهوه كه ژان ژينييه كورپكى شهرعى و
بهردهوامييهكى بههيزى ئارتو و شانوى توندوتيزه. بو
نمونه بوچوونهكانى ئارتو سهبارت به گونجاندن و
بهرجهستهکردنى خهون لهسهه شانۆ به شيويه راسته وخو
و بههيزهكهى وهك ويينهيهكى ژيان، له شانونامهكانى ژان
ژينييهدا خوئى دهبينيتهوه. ژان ژينييه ههه وهك ئارتو،
جيهانى راستي دهبهستتهوه به جيهانى خهيال و
ئهنديشهوه، لههه مانكاتدا واقع دهشاريتهوه و
سههلهنوئى له بهرگيكي تردا، له خهونهكانماندا
دهيدوزيتهوه. ژان ژينييه شانويهكى سيميائى،
سهههتايى و قووتار بوو دهخولقينى، زوربهى ديد و
بوچوونهكانى ئارتو لهخويدا كودهكاتوه. شانويهكى
پوژههلاتيى، ميتافيزيكيى، وهك هاوكيشهيهكى
هاوچهرخى ناو نهينى ديانتهه كونهكان دهستهبهه
دهكات.

شانۆنامەکانی ژان ژینییه زەمینەیهکی لەباری پراکتیزەکردنی خەونەکانی ئارتۆیه: شیوازی خەونە سەر بەستەکان دەبەخشیتە شانۆنامەکانی و بنەمایەکی ئاشکرای ریتوالییان پێدەبەخشیت.

ژان ژینییه بە بەرز ڤاگرتنی تاوان، دڕندەیی و شەهوانییەت، دەیهوێت هەموو هەستە توندوتیزەکانی دەروونی خۆی و بینەرانی ش پاكبكاتەوه.

هەرچەندە ژان ژینییه زۆر نزیکە لە ئارتۆوه، بەلام هەندێ لە ڤەخنەگرە شانۆیی و لیکۆلەرەوهکانی بواری زانستی شانۆ دوو ڤاتی ئەوه دەکەنەوه کە ژان ژینییه زیاتر نزیکە لە بیراندیللوی ئیتالییەوه وەك لە ئارتۆی فەرەنسی، بەتایبەتی لەو ڤووهوهی کە ژان ژینییه فۆرم و شیوازیکی گەمەنامیزی شانۆیی بەکار دەهێنێ، نزیکە لە چەمکەکانی شانۆی بیراندیللۆوه. بیگومان ئەم بۆچوونانەش کاریگەرییەکی راستەوخۆیان بەسەر شانۆکارە گەورەکانی جیهانەوه هەبووه، بۆ نموونه پیتەر بروک وەك لەمەو پێش ئامار ئەمان بۆ کردووه، لە ساڵی 1960 دا مەشقی ڤاگوزارییەکی فراوان

بەكار دەھيىنى، ۋەك بەشىك لە تەكنىكى پىروڧەكانى شانۇنامەى (بانىژە) لە پارىس. ھەروەھا پىتەر بروك لە سالى 1964 دا دەگەپىتەۋە سەر ژان ژىنيىيە و دوانزە دىمەنى شانۇنامەى (پەردەكان) بەكار دەھيىنى بۇ پىراكتىزە كىردنى ئەزمونەكانى شانۇى توندوتىژ. جگە لە پىتەر بروك زۇر پىژىسۇر و شانۇ گەورەكانى ترى جىهان پەنايان بردوۋە بۇ شانۇنامەكانى ژان ژىنيىيە، ھەر بۇ نمونە ژۇليان بىك و شانۇى زىندوۋى ئەمەرىكى. ژۇليان بىك شانۇنامەى كارەكەرەكان بەكار دەھيىنى، ۋەك گەرانىك بەدۋاى مېتۇد و شىۋازىكى تايبەتى شانۇى توندوتىژدا.

گەرانەۋە بۇ پىتۋالەكان

رىت يان پىتۋال جۇرە ئاھەنگىكى تەرتىلە ئاساى پىرۇزە، گوزارشتىكى پىكوپىكى داب و نەرىتى ئاينىى و ھەلسوكەوتى كۆمەلايەتتىيە. ئەم پىتۋالە ئاينىيانەش پەگ و پىشەكەى دەگەپىتەۋە بۇ سەردەمە زۇر كۆنەكان و تا ئىستائىش لەنىۋ ھۆز و قەبىلە سەرەتايىيە دوورە

دەستەكانى ئەفەرىقا، ھىندە سوورەكان، ھۆزەكانى مەكسىك و ئەمازۇنەكان، دورگەكانى بالى لە ئىندونوسىيا و زۆر شوپىنى تر پەپرەوى دەكرىت. لە پەنجا و شەستەكانى ھەزارەى پابردووشدا زۆر گرۇپى نوپخووزى شانۆيى سووديان لەو رىتوالە كوئانە وەرگرتووه و لە نەمايشەكانياندا رەنگى داووتەوہ. گرۇپە ئەزموونكارەكان، رىژىسۆرە بە ئەزموونەكان و بەشىكى زۆرى تەوژمى شانۆى ھاوچەرخى جىھانى دەگرپنەوہ بۆ باوہشى ئەو رىتوالە سەرەتاييانە. ئەم رىتوالانە لە سەرەتادا زياتر وەك تەكنىك و دىدى رىژىسۆرەكان لە نەمايشەكاندا بەكاردەھىنران، دواتر شانۆنامەنووسەكانىش وەك ئامرازىكى نوپ و چارەسەرکردنىكى جياواز جوړە رىتوال و تەكنىكىكى تر و ناتەبايان بەكارھىناوہ. ئەكتەر لە دراما و شانۆنامە رىتوالىيەكاندا، لە ناوہند و چەقى پرووداوەكاندايە، ئەكتەر دەبىتە گرنگترىن ئامرازەكانى نەمايشەكە، تەنانەت دەكرىت بلىين كە ناوہرۆكىش دەچىتە پەراويزى كارىگەرىي و بوون و ئامادەگىي بەھىزى

ئەكتەرەوہ. ئەمەش زياتر دەگەرپتەوہ بۇ فۆرم و شىۋازى
پىتوالە شانۋىيەكە، ھەر ئەو پىتوالە شانۋىيەشە كە
ئەتمۇسفىرىكى جىاوازى ئاھەنگئامىز بۇ بىنەرانىش
دەرەخسىنى تا پەيوەندىيەكى راستەوخۇيان بەخودى
نەمايشەكەوہ ھەبىت.

لەرپىگى گەرانەوہ و بەكارھىنانى پىتوالەوہ ھەموو
ھىماكانى ناو شانۋنامەكە دەچىتە سەرەوہى پىتوالەتە
سروشىيەكان و مانا مەجازىيەكانى پروداوہكانى سەر
شانۋكەش زۆر زوو ئاشكرا دەبن. بەمەش
پوبەرپووبونەوہىكە راستەوخۇى تەختەى شانۋىان
پانتايى نەمايشەكە بە بىنەرانەوہ سەقامگىر دەبىت. بەم
شىۋەش سەرلەنۇى پروداوہكان لەسەر شانۋ،
بەشىۋەكى تر جۆرە نەينىيەكى شاراوہ لەخۇدەگرىت.
ئەو پروداوانە و لەو فۆرمە شاراوہىدا، پىسايەكى
واقىعى جىاوازتر دەستەبەر دەكات، بىگومان ئەمەش
تەنھا لە پروانگەى خودى بەشدارىكردنى پىتوالەكەوہ،
وہك يەكەيەكى ھونەرىيى، بەرجەستە دەبىت. ھەر لەم
دەروازەيەشەوہ، چەمكى پىتوالە شىۋاز و دىدى

شانوئامه‌کانی ژان ژینییه‌دا مه‌ودایه‌کی فراوانی
فلسه‌فی، ئاکاری و هونه‌ری له‌خۆده‌گریت. ژان
ژینییه‌ پیتواله‌کانی له‌ بنه‌ما قوول و دیرینه‌ کولتووری
و ئاینییه‌کانه‌وه‌ ناهینئ، به‌لکو ئه‌و خوی جوړه
پیتوالیکی تایبه‌تمه‌ند، شانویه‌کی ئاهه‌نگ‌نامیزی مه‌ودا
فراوان دروسته‌کات، ئاهه‌نگ و پیتواله‌کانی ژان ژینییه
له‌ ده‌روازه‌ی هیژشکردنه‌ سهر بنه‌ما باوه
کۆمه‌لایه‌تییه‌کان، ئاکار و سیاسه‌تی کۆمه‌لگای نوی
سهرچاوه‌ی گرتووه‌. شیواز و بنه‌ماکانی پیتوال لای ژان
ژینییه‌ له‌سهر به‌ نزم سه‌یرکردن و رقیکی ئه‌ستور، دژی
کۆمه‌لگای مؤدیرنی فه‌ره‌نسی و ئه‌وروپییه‌وه
بنیاتنراوه‌. ئه‌م نووسه‌ره‌ له‌نیوه‌ندی دراما
پیتوالییه‌کانه‌وه‌، جوړه‌ شانویه‌کی پر له‌ گۆرانکاریشی
خولقاندووه‌، گۆرانکاری له‌ شتیکه‌وه‌ بو شتیکی تر،
هیچ شتیك وه‌کو خوی نییه‌، هه‌موو شتیك وه‌ك گه‌مه‌،
ئاهه‌نگ و پیتوالیکی به‌هین، به‌ پرۆسه‌یه‌کی گۆرانکاری
به‌رده‌وامدا تیده‌په‌ریت.

کاره‌که‌ره‌کان له‌نیوان گه‌مه‌ی ده‌سه‌لات و له‌ده‌ستدانی خۆدا

شانۆنامەى كارەكەرەكان چىرۆكىكى دژوارى دوو خوشكمان بۇ دەگىرپىتەوہ: سۇلانژ و كلير. لەم چىرۆكەدا رىق و خوشەويستىيى لەيەك كاتدا بەرامبەر بە خاوەن مالىكە و بەرامبەر بە خوشيان دەردەكەويىت. ئەم دوو خوشكە ھەولى ئەوہ دەدەن لە پروانگەى گەمەيەكى شانۆييەوہ ئارەزووہ كپ كراوہكانيان دەربېرن. لەم گەمەيەدا بە بەردەواميى رۆلى خانمى خاوەن مالىكە دەگيرن. تىكستەكە بە زمانىكى تىژ و راستەوخو، ھەست و سۆزىكى ھەلچوو و بەرجەستەكردنى خوشەويستىيى / رىق، كيشەكانى دەسەلات پروون دەكەنەوہ. ئەم دوو خوشكە لەيەك كاتدا خانمى مالىكەيان خوش دەويىت، رقىيان لىيىيە، دەپپەرستىن و لەھەمانكاتدا دەيانەويىت بىكوژن. بىگومان مەسەلە چىنايەتییەكانىش لەپال پرسە خودييەكاندا، خالىكى گرنكى پيەسەكەن. كارەكەرەكان بەشيوەيەكى زور توقينەر رىق و شەر تىكەلاو دەكەن، ھەموو شتىك لەدووتويى گەمەيەكى ترسناكدا پروو دەدات.

كليڤر: ئيۋە ھەست بە ھاتنى ئەو ساتەۋەختە دەكەن كە
ئيتەر كارەكەر نين. بىر لە تۆلە دەكەنەۋە؟ خۇتان ئامادە
دەكەن؟ نينۆكەكانتتان تىژ دەكەنەۋە؟ كىنە ۋەئانگاتان
دېنئيتەۋە؟ كليڤر ... بىر خۇتانى مەبەنەۋە ... كليڤر
گوڤتان لىمە؟ بەلام كليڤر ئيۋە گوڤم لىناگرن!

ژان ژىنيىيە بۇ يەكەمجار تەكنىكە جياواز و شانۇ
رېتوالىيەكەي لە شانۇنامەي كارەكەرەكاندا
دەردەكەۋىت. ئەو فۇرم و تەكنىكەش دادەنرېت بە
سەرەتايەكى چاۋەپرواننەكراۋى پەر لە سەرنج و تىپروانين.
ژان ژىنيىيە ھەر لە سەرەتاۋە جەماۋەر لە شانۇنامەي
كارەكەرەكاندا چەۋاشە دەكات و بەھۋى شىۋازە
ھونەرىيەكەيەۋە فىليان لىدەكات. بىنەران لەو پىروايەدان
كە سەيرى خانمىكى بەپىزى سەر بەچىنىكى بەرزى
سەردەمى لويى پازدەيەم دەكەن. ئەم خانمە
سووكايەتتى بە كارەكەرەكەي (كليڤر) دەكات،
لەكاتىكدا كە ئەو كارەكەرە بەدبەختە يارمەتى خانم
ئەدات تا جلو بەرگەكانى لەبەر بكات. بەلام دواى تاۋىك و

دەنگىكى ئاگادار كىردىنە، بىنەران لەوە خالىي دەبن كە
ئەو خانمە لە راستىدا تەنھا كلىرى كارەكەرە و پۆلى
خانمەكە لەگەل كارەكەرىكى تردا (سۆلانژ) كە
خوشكىيەتى، دەبىنى.

سۆلانژ: (وا پىدەچىت كە كلىر بىخكىنى، لەم كاتەدا
كاتژمىرە زەنگدارەكە قەنگ لىدەدات، سۆلانژ دەوەستى،
ھەردوو ئەكتەرەكە پىكەوە دەلكىن و واقورماو گوى لە
زەنگى كاتژمىرەكە رادەدىرن) چ زوو؟
كلىر: با پەلە بكەين، ئىستا خانم دىتەو! (دەست بە
داكەندى جەكان دەكا) وەرن يارمەتىم بەن، كات بەم
خىرايىيە تىدەپەرى و ئىوەيش ھەر تەواو نەبوون!

ئەم دوو كارەكەرە ھەموو شەويك ئەم پىتوالە پر لە رقە
دەگىرن و بەنۆرە پۆلى خانمەكەشيان دەبىنن. بەم
شىوہىيە ئەم دەستە خوشكە پۆلى خانم و كارەكەرەكەى،
كارەكەر و خانمەكەى دەبىنن، پۆلەكانىشيان لە پروانگەى
گەمەيەكى شانۆيىيەو دەگۆرنەو. ئەوہى گىرنگە لەم

گەمەيەدا ئاماژەى بۇ بىكرىت ئەوہىە كە ئەم دوو خوشكە، لە بنەماى گەمەى گۆرىنەوہى رۆلەكانىانەوہى، گوزارشتىان لەيەكترى كرىووه، گوزارشتىان لەقىزى خۇيان لە يەكترى، لەخودى خۇيان و لە خانمەكەيان كرىووتەوہ.

ژان ژىنىيە كارەكتەرەكانى بەندى پىناسەيەكى تايبەتمەند كرىووه، بەندى رەنگدانەوہى وىنە تەلخەكانى ناو ئاوىنەكانن. لەرىگای ئەم ئاوىنە تەلخانەشەوہىە كە كلير و سۆلانژىش دەبنە كۆمەللىك خەونى كۆمىدى ديارى نەكراو، سەرىپچىيى لەو بەند، ياسا و بەربەستانە دەكەن كە خۇيان ملكەچن بوى. ھەر لەبەر ئەوہشە كلير رقى لە سۆلانژى خوشكى دەبىتەوہ، چونكە سۆلانژ سەد دەر سەد وىنەى كۆيلايەتىي خۆيەتى. (ئەوان ھەردووكانى دووپاتى ئەوہ دەكەنەوہ كە بىزارن لە بىنىنى ئەندىشەى خۇيان كە لەسەر ئاوىنەكان رەنگ دەداتەوہ.) بەھەمان شىوہ و لەبەر ھەمان ھەلۆيىستە و ھۆكارە دەروونىيەكان سۆلانژىش رقى لە كلير دەبىتەوہ.

كليڙ: خوشهويستىي بيٺانا يه ... به لام ئيتر من وه پرس
بووم له م ئاويٺه ترسناكهي كه ويٺه كه م وهك بوٺيكي
كه نيو به ره و پروم ده نيڙي، ئيوه نه و بوٺه كه نيوه ي منن
... ئوه! زور چا كه ... من ناماده م، من تاجه كه ي خوٺم
ده بي و ده توانم له ژوره كانا پياسه بكه م ..

ئهم قين و ريتواله توند تيژه شانوييه كه شيان به ره و
كه ميه كي خويناويي ده بات و له به رئه نجامدا كليڙ له بري
خانمه كه يان ده بيٺه قوربانيي و قه نداخه ژه هراوييه كه
هله ده قوريني .

كليڙ: نكولي ليٺه كه ن، بينيمن ... (بيٺه نكيه كي دريژ
(... و ترسام، سولانژ ... ترسام. كاتي ته مسيل ده كه ين
من ده ست به گه ر دنمه وه ده گرم، چونكه ئيوه به هه واي
خانم نيشانه م ليٺه گر نه وه، چونكه هه سته ده كه م گيانم له
مه ترسيدياه ...

لەم نەمەيشەدا ریتووال پۆلى کاریگەرى خۆى بینيوە،
فیلە شانۆییهکانیش لەنیو خودى گەمە شانۆییهکەدا،
چارەنووسىكى بابەتییانەى شۆرشى چىنايهتییە. ھەر
بەھۆى ئەم فیلە شانۆییهشەو، توانیویەتى بنەما
واقعییەکان لە پانتاییەكى جیاوازترى ریتووالیدا
بەرجهستە بکات، بەم شیۆهیهش پرق و قینی
کارەکتەرەکان و بینەرانیش سەبارەت بە خانمەکە
دەردەپرى.

ژان ژینییه لە سەرەتادا دەیویست دوو ئەکتەرى پیاو
ئەم پۆلانە ببینن، تا ریتووالى نەمەيشەکە مەودا و
پانتاییەكى قوولتر لەخوبگریت، بەلام ریژیسۆر و
شانۆکاران زیاتر پۆلەکانیان بەخشیووە بە ئەکتەرى ژن.
لە سالى 1967 دا ئەو هیوايهى ژان ژینییه دیتە دى،
گروپىكى فەرەنسى کارەکتەرەکان بە دوو ئەکتەرى پیاو،
کە جلۆبەرگى نافرەتیان پۆشیووە، پيشکەش دەکەن،
ھەرۆھا پۆلى خانمەکەش دەبەخشنە پیاویكى قژ
دریژی قول و بال ئەستوور. نەمەيشەکە سەرکەوتنىكى

گهوره بهدهستدههينى و له زوربهى ولاتانى ئهروپاي
خورتاوادا پيشكەش دهكرىت.
شانۆنامەى كارەكەرەكان له سالەكانى پەنجاكانەوه و
تا ئىستاش بۆتە جيگاي سەرنج و گرنكى پيدانى
زوربهى شانۆ ئەزمونگەر و پيشرەوهكانى ئەروپا و
دونيا.

ستۆكهۆلم

2006 / 5 / 8

Jean Genet ژان ژینییه

کاره‌کهره‌کان

Les Bonnes

وهرگپرائی له فارسییه وه

دلاوهر قهره‌داغی

به‌راوردکردنی له‌گه‌ل ده‌قه فه‌ره‌نسییه‌که‌دا

د. نه‌حمه‌دی مه‌لا

ڪاره ڪٿه ره ڪان

* ڪليڙ

* سولانڙ

* خانم

دیمهن: ژووری خانم. که لوپه لی زه مانی لویی
پازدهیم، دانتیل، په نجره یه ک پرووبه پرووی
ئاپارتمانی به رامبه ر کراوه ته وه. له لای راسته وه
تهختی نووستن، له لای چه په وه ده رگایه ک و
کو مه دییه ک. گولی زور، کات شه وه.

کلیر: (وه ستاوه و پشتی له میزی نارایشته. باسکی
خستوته سهر باسک و دهنگی نائومی دانه و خه مینه)
دیسانه وه ئەم دهستکی شه! ئەم دهستکی شه ئە به دییه!
چه ندجارم پیگوتن که له ژووری موبه ق داینین.
بیگومان ئومیده وارن کابرای شیرفرۆشی پی فریو
بدهن. نا ... نا ... درۆ مه کهن ... بی سووده! له سهر
دهستشوره که هه لیواسن. که ی تیده گهن که نابی ئەم
ژوره گلاو بی، هه موو شتی ... هه موو شتی، هه موو
شتیکی ژووری موبه ق گلاوه، برۆن و
پیسو پۆخلیه که تان له گه ل خوتانا بهرن! ده ئاخر
به سه! (له ته واوی ئەم ماوه یه دا سولانژ به ده سکیشه
لاستیکییه که ی خه ریکی گه مه کردنه، ده ی کاته دهستی

و دايدەكەنى و تەماشاي دەكا نىگەران مەبن، بېرۇن و خەرىكى ئىشوكارى خۇتان بن. ھەرگىز پەلە مەكەن، كاتمان زۆرە ... دەى بېرۇن .. (**يارىيەكەى سۇلانژ دەگۆردى، دەسكىشەكە بەسەرپەنجهكانى دەگرى و بە فیزەوہ دەچىتە دەرى. كلير بەرامبەر مېزى ئارايشت دادەنىشى. بۇنى گولەكان دەكا، نەوازشى كەرەستەكانى ئارايشتكردن دەكا، پرچى شانە دەكا، دەستى بەدەموچاويدا دىنى**) شتەكانم بۇ بېنن .. خىرا ... كات كەمە ... لىرە نىن؟ (**ئاوردەداتەوہ**) **كلير! كلير! (سۇلانژ دىتە ژوورەوہ)**

سۇلانژ: بمبوورن خانم، قەنداخەكەى ... (قەنداخ بە قنداخ گۆدەكا) خانم نامادە دەكرد.

كلير: كەرەستەى ئارايشتكردنم بۇ بېنن. كراسە سىپىيە پوولەكەدارەكەش، باوہشېن، زومرود ...

سۇلانژ: بەسەرچا و خانم ... ھەموو زىپوزىوہكانتان؟

كلير: ھەمووى دەربېنن ... دەمەوى لىيان ھەلبىژىرم. (بە نىفاقەوہ) پىلاویش، بىگومان كارەبايىەكە ...

ئەوہى كە سالانىكە چاوتان تىى بىوہ .. (سۇلانژ

چەند سندوقىك له گەنجىنەكە دەردىنى، دەيانكاتەوہ
 و لەسەر تەختى نووستنەكە داياندەنى (دياره بۆ
 بووكىنىيەكەتتان دەوى! ددان بەوہدا بنىن كە ئىغواى
 كردوون، كە زگى .... پركردوون ... (سۆلانژ بۆ سەر
 فەرشەكە دادەنەوئتەوہ، تف لەپىلاوہكان دەكا تاكو
 برىقەيان لىبىنى) كلير پىم گوتن تف مەكەن، دەك
 ئەو تەفانە بتانخنىنىت ... كىژۆلە گيان، دەك دارزىن
 ... ھا ... ھا (پىكەنىنىكى توورە) دەك گىژووئىژىك
 لەناويدا نوقووم بى. ھا ... ھا .. ئىوہ زۆر ناشىرىنن
 جوانكىلەكەم .. تۆزىك زياتر بچەمىنەوہ و خوتان
 لەبرىقەى پىلاوہكانمدا تەماشاكەن ... (قاچى
 درىژكردووه و سۆلانژ تەماشای دەكا) مەزەندە
 دەكەن بەلامەوہ زۆر ئاساىى بىت كاتى بزەنم كە
 پىلاوہكانم لە ئاوى دەمتان، بەھالوى بۆگەنتان
 داپوشرابى؟
 سۆلانژ: (لەسەرچۆك و سەرشۆر) حەزدەكەم خانم
 جوان بنوئىنن ....

كلیڤر: (**خۆی له ئاویڤنه كه دا ریکده خات**) ئیوه پڤقتان
 لیڤمه؟ ئیوه به خزمه تی باش و ساکاری و گول و
 سه ردهستی کردنتان تیگمده شکیڤن ... (**هه لدهسی و**
به دهنگیکی هیواش تر) بیهووده هه موو جییهك پر
 له م گولانه دهكهن! ئەم گولانه زیادهن! كوشندهن ... (**ديسان له ئاویڤنه كه وه ته ماشای خۆی دهكات**) من
 به رادهیهك جوانم كه ئیوه هه رگیز ناتوانن واین.
 چونكه بهو سه روفه ساله وه ناتوانن "ماریو" ئیغرا
 بکهن، ئەم شیرفرۆشه هه زه لیبه خوشیی به ئیوه
 نایهت. گه ر مندالتان لیی بوو ...
سولانژ: ئوه ... هه رگیز .... من ....
كلیڤر: بیدهنگین گه لوڤا! جله كانم!
سولانژ: (**چه ند كراسیك له گه نجینه كه ده ردینی**)
 كراسی سوور ... خانم كراسی سوور ده پوڤشن ...
كلیڤر: گوتم سپی ... سپی پووله كه دار ...
سولانژ: (**گرژ**) به داخه وه م، ئیمشه و خانم مه خمه له
 رهنگ وه نه وشه ییه كه ده پوڤشن ...
كلیڤر: (**به ساویلكه یی**) ئاه ... بوچی؟

سۆلانژ: (سارد) چۆن دەبىي بىر لە مەمكەكانى خانم
نەكەمەوہ لەژىر جلكە مەخمەلىيەكەيدا كاتى كە
هەناسە ھەلدەكىشن و لەبارەى خزمەتگوزارىيەكانى
ئىمەوہ بۆ جەناب دەدوین ... كراسى رەش بۆ
بىوھژنىتان گونجاوترە ...

كليئر: چۆن؟

سۆلانژ: پىويستە ئاشكراتر بدویم؟

كليئر: نا ... دەتانهوئى بدوین ... زۆر چاكە، ھەرەشەم
لېبكەن، سوکايەتى بەخانمەكەتان بکەن. سۆلانژ
ئىوہ دەتانهوئى لەبارەى بەدبەختى جەنابەوہ بدوین
... گەلۆر ئىستا كاتى باسکردنى ئەوہ نىيە، بەلام من
باش سوود لەو سەرنجە وەردەگرم ... پىدەكەن؟
گومانتان ھەيە؟

سۆلانژ: ئىستا كاتى ھەلدانەوہى گۆر نىيە!

كليئر: چ ريسوايىەكە؟ چ ريسوايىەك! ھەلدانەوہى
گۆر! چ وشەيەكە!
سۆلانژ: خانم!

کلیر: له مه به ستان تیده گه. من هر له سه ره تاوه
گویم له ورته ورتی تاوانبارکردنه کانتان بوو! کلیر
ئیوه هر له سه ره تاوه جنیوتان پیدام و ئیستایش
چاوه پری هه لیکن تاكو تفیک له پوخسارم بکن.
سولانژ: (به به زه ییه وه) خانم ... خانم ... هیشتا
نه گه یشتووینه ته ئه وی، گهر جه ناب ...

کلیر: بللی! بللی له سای سه ری منه وه یه وه که جه ناب
له زینداندایه! ئیوه بی پرده ددهوین ... که واته
بدوین. من نه و کاره م به نهینی کرد، خوم به گول
شاردبووه ... ئیوه ناتوان هیچ کاریک دژی من بکن
...

سولانژ: ئیوه هر وشه یه کتان گوی لیده بی
به هره شه ی تیده گهن! پیویسته خانم بزنان که من
کاره کهرم ...

کلیر: که واته له بهر خاتری ئه وه یه که من خیانه تم له
جه ناب کردوووه بویه بوومه ته جیگه لوتفی ئیوه؟
به لام من له وه خراپترم کرد. باشم کرد! واده زانن
نازارم پیوه نه کیشا؟ کلیر ... من دهستم ناچار کرد

... تېدەگەن ... ناچارم كرد، ئارام و توندوتۆل، بى
هەلە و بەخەتتىكى خوش نامەيەك بنووسىت بۆ
ئەوھى بەھۆيەوھ دۆستەكەم رەوانەى زىندان بىرى.
ئىوھىش لەجىياتى ئازايەتى پىدان، گىرنگىم پىنادەن و
لەبارەى بىوھژىيەوھ دەوین! جەناب نەمردووه ...
كلىر، لەوانەيە زىندان بەزىندان تا " گويانا " ى
بەرن، بەلام دولبەرەكەى ھاورپىيى دەكات، دواى
دەكەوم و ھاوبەشى شانازىيەكانى دەبم. كلىر ئىوھ
لەبارەى بىوھژىيەوھ دەوین. بەلام نازانن كە جلكى
سپى، جلكى بووكىنى سازادەكانە. ئىوھ جلكى
سپىم پى رەوا نابىنن!

سۆلانژ: (سارد) خانم جلكى رەش دەپۆشن.

كلىر: (ساكار) زۆر باشە ... (بەتوندى) جەكان
بىننەوھ ... ئۆھ ... من زۆر تەنيا و بىكەسم،
لەچاوانتانا دەيخوینمەوھ كە رقتان لىمە ...
سۆلانژ: من خوشم دەوین خانم.

كلىر: ھەلبەت ھەر بەو جۆرەى كە دەبى خانمىك
خوش بوىستى، ئىوھ خوشتان دەویم و رىزم دەگىرن

چونکہ لە وەسیتنامەکەدا چاوەڕێی پاداشتیکم
لێدەکەن.

سۆلانژ: من هەر کاری دەکەم ...

کلیر: (بەگالته جارییه وه) دەزانم کە فریم دەدەنە ناو
ئاگرەکەو ... (سۆلانژ یارمەتی کلیر لە پۆشینى
جله کان دەدا) دوگمەکەى داخەن، توند رایمەکیشتن،
هەول مەدەن شەتەکم بەدەن ... (سۆلانژ دەکەوینتە
سەر ئەژنۆ و چرچولۆچى جلکەکە ریکدەخات)
پیمەو مەنوو سین، بڕۆنە ئەولاو، بۆنى ئازەلتان
لیدی، شەوانە لەکام ژیرزەمیندا نۆکەرەکان تیتانەو
دەتالین تاکو ئەم بۆنە لەگەل خۆتاندا بینن؟
ژیرزەمین! ژووری کارەکەرەکان! ژووری ژیرزەمینەکە!
کلیر ... دەتوانم مەزەندەى بۆنى ژیرزەمینەکە بکەم،
لەویدا (سوچیکی پیشان دەدا) لەویدا دوو سیسەمى
ئاسن، میزیک لەناوەرەستدا، کۆمەدییهک لەدارکاج و
میحراپیکى بچکۆلەى پاکیزەى پیروز ... راستە یان
نا؟

سۆلانژ: ئیمە بەدبەختین ... ئیوه دەمگرینن ...

كليئر: راسته ... با واز له باسكردنى نويزه كانمان
له بهردهم په يكهري له گهچ دروستكراوى پاكيزه
پيروژدا بينين، تهنانهت با باسى گولى دهستكرديش
نه كهين ... (**پيډه كهنى**) دهستكردا! (**گوله كانى**
ژوره كهى پيشان دها) تهماشايه كى ئهم گولانه
بكهن كه له پيناوى مندا پشكوتوون. كليئر ... من له
مريه مى پاكيزه جواتترم و ....

سولانژ: بيدهنگين!

كليئر: و ئه و كه ليڼه ئاوهايييه كى كه كابرلى شيرفروش
لييه وه نيوه پرووت بو سهر جيگاي نووستنه كه تان
دى!

سولانژ: خانم بهمه له دا چوون ... خانم ....

كليئر: دهستان ... دهستان لابهن! چند جار
گوتومه كه دهستان بونى دست شوره كهى ليدي
...

سولانژ: پرووخان ...

كليئر: چى؟

سۆلانژ: پووخان ... (**جلهكان پيكدەخا**) من خەريكم پلان بۆ پووخانى عەشقهكەتان دادەنييم ...
كليڤر: قەحبە بېرۆنە ئەولاولە! (**لەقەيەك لەلاجانگى**)
سۆلانژ دەدا، سۆلانژ خۆى گرمۆلە كردووه و دەكەويّت)

سۆلانژ: هەى دز .... من؟ ئۆھ ...

كليڤر: گوتم قەحبە. گەر دەتانهوي بگريين فەرموو فرميسكەكانتان بەرەو ژوورى ژيىرزەمينەكە بەرن. لەم ژوورەدا تەنھا فرميسكى ئاپروومەندانە قەبول دەكەم. لەوانەيە پوژيىك داميني كراسەكەم بەفرميسك بپازيىتەوه، بەلام تەنھا بەفرميسكى زۆر گرانبەها ...
داميني جلهكانم پيىكخەن، پيىكخەن!

سۆلانژ: خانم ... توورەن!

كليڤر: لەنيوانى باسكە بۆندارەكەيدا بەرەو دۆزەخ دەپۆم. بەرزم دەكاتەوه، دەپۆم ... (**پى بە زەويدا دەكيشيىت**) دەميىم. ملوانكەكە! خيىراكەن ... كاتمان نيبە ... گەر كراسەكە زۆر دريىژە ئەوا بە دەريىيەك هەليىكەن!

(سۆلانژ ھەلدەسى و دەروا تاكو ملوانكەكە لە
گەنجینەكە دەربینى، بەلام كلیر زووتر ملوانكەكە
ھەلدەگرى. كاتى دەستی كلیر بەر دەستی سۆلانژ
دەكەوى، تۆقیوانە دەچیتە دواوە) دەستتان لابەن!
گلاون ... خیراکەن ...

سۆلانژ: پیویست ناکات ھیندەش پیی لیھەلپەن،
چاوتان بروسکە دەدا ... ئیتر گەییونەتە کو تایی ...
کلیر: دەلین چی؟

سۆلانژ: ھەد و ھەدوود خانم ... پیویستە خانم ھەد
و ھەدوودی خویان بیاریژن ...
کلیر: چ ناوازیكە؟! تۆلە دەكەنەوہ كچەكەم؟ خەریكە
ئەو ساتە نزیك دەبیتهوہ كە پیویستە تایدە واز
لەدەورەكەتان بینن ...

سۆلانژ: خانم تەواو ھەستم پیدەكەن، خانم پییشم
دەكەون ..

کلیر: ئیوہ ھەست بەھاتنی ئەو ساتەوہختە دەكەن
كە ئیتر كارەكەر نین. بیر لەتۆلە دەكەنەوہ؟ خۆتان
ئامادە دەكەن؟ نینۆكەكانتتان تیژ دەكەنەوہ؟ كینە

وہٹاگاتان دینیتہوہ؟ کلیر ... بیر خوتانی مہبہنہوہ
... کلیر گویتان لیئمہ؟ بہلام کلیر ئیوہ گویم لیئاگرن!
سولانژ: (گیژ) گویم گرتوہ ...

کلیر: تہنہا لہپیناوی مندا ... تہنہا لہپیناوی مندا
کارہکەر بوونیان ہہیہ ... لہگہل جوولانہوہمدا ...
لہگہل ہاوارہکانما ...
سولانژ: گویم گرتوہ ...

کلیر: (ہاواردہکا) لہسایہی منہوہیہ کہ ئیوہ ہہن
کہچی گرنکیشم پینادہن! کلیر ئیوہ نازانن کہ بوون
بہخانم، بوون بہ ہوکاری ناز و عیشوہی ئیوہ چہند
زہحمہتہ! ہەر ہیندہم دەوی بۆ ئەوہی ئیوہ بوونتان
نہبی. بہلام من باشم، من جوانم و تہحہداتان دہکەم.
نائومییدی وەك دۆستیک جوانتری کردووم ..

سولانژ: (بہقیزہوہ) ئەی دۆستہکەتان!
کلیر: دۆستہ نەگبہتہکەم یارمەتی نەجیبزادہیی من
دەدات کچم. من بۆ ئەوہ گہورہ دەبم تا بچکۆلہتان
بکہمہوہ، دیوانہتان بکہم، کاتی ہاتوہ گشت
فرتوفیلہکانتان بخەنہ کار!

سۆلانژ: (سارد) بەسە! كەواتە پەلە بكن ...
ئامادەن؟

كليڤر: ئەي ئيوە چۆن؟

سۆلانژ: (زۆر گونجاو) من ئامادەم، منيش بيزار
بووم لەوەي بابەتيكي قيزەوہن ب، منيش رقم ليٹانە
...

كليڤر: هيمن بن ... بچكۆلە ... هيمن ... (بە هيواشي
لەشانی سۆلانژ دەدا تاكو هيمني بكاتەوہ)

سۆلانژ: رقم ليٹانە! ئيوە لای من بي نرخن، ئيتر
نامترسيئن! يادەوہرييەكاني دۆستەكەتان بەيئەوہ
ياد كە پاريزگاريتان دەكات... رقم ليٹانە، رقم
لەسينەي بۆندارتانە، لە سينەي .... عاجيتان، لە
رانی .... ئالتونيتان، لە پيوپوزي ... عەنبەريتان ...
(تف لە جلكە سوورەكە دەكا) رقم ليٹانە!

كليڤر: (ھەناسەي تەنگ بووہ) هيمن بن بچكۆلە ...
هيمن ...

سۆلانژ: (قسەكاني پيئەبپي) بەلئى خانم، خانمي
قەشەنگ ... وا مەزەندە دەكەن كە مۆلەتي ھەموو

شتيكتان ههبي؟ وا مهزنده دهكەن كه دهتوانن
جوانىي ئاسمانم لى بشارنهوه؟ وا مهزنده دهكەن
بهبۆن و پۆدره و بۆيهى نينۆك و ئاوريشم و مهخمل
و دانتييل دهتوانن ئه و شتانهم لى بشارنهوه؟ كابراى
شيرفرۆشم لى بشارنهوه؟ ددانى پيدانين! بهتايبهتى
كابراى شيرفرۆش ... ددانى پيدانين! گهنجىي و پۆح
سووكىيهكهى نازارتان دهدا .. نا؟ ها ... كابراى
شيرفرۆش؟ چونكه سۆلانژ ئيزعاجتان دهكا ...

كليڤر: (توقيوانه) كليڤر ... كليڤر!

سۆلانژ: ها؟

كليڤر: (لهژير ليپوهه) كليڤر ... سۆلانژ ... كليڤر.

سۆلانژ: نا ... بهلى، كليڤر. كليڤر ئيزعاجتان دهكا!

كليڤر ليڤهيه، كليڤر قهت هينده رووناك نهبووه، كليڤرى

نوورانى ... (زللهيهك له كليڤر دهدا)

كليڤر: ئوھا! ئوھا! كليڤر ... ئيوه ... ئيوه!

سۆلانژ: خانم خوڤيان لهناو سهنگهري گولدا

دهپاريژن، وا مهزنده دهكەن كه نهزر و نياز پرزگاريان

دهكا! بيريان له ياخيپوونى كارهكهرهكان

نەکردۆتەو! بەئى ... خانم، ياخى بوون دەستپىدەكا! با دەورەى ژيانقان پوچەل دەكاتەو! جەناب تەنھا دزىكى بەدبەختە و ئىوھىش يەك ....
كليڤر: مۆلەت نادەم!

سولانژ: مۆلەتم نادەنى! گالته دەفەرموون! وا روخسارىان دەئاوسى ... ئاوينەتان دەوى؟ (**ئاوينە دەستپىدەكە لەبەر روخسارى كليڤردا رادەگرېت**)
كليڤر: (**بەخوشحالىيەو لەئاوينەكەدا تەماشاي خوى دەكا**) واى ... جوائترم، كليڤر مەترسى جوائترم دەكا، لەكاتىكدا كەئىوھ جگە لەتارىكىي هېچ شتىكى تر نين ...

سولانژ: بەدۆزەخ! دەزانم، ئەم قسانەم ئەزبەرە، ئەو وەلامەى ئىوھ كە پىويستە بىدەمەوھ لە روخسارتانا دەيخوينمەو! بەم شىوھىە منىش تا كۆتايى دەرۆم ... كارەكەرەكان ... ئازاترين كارەكەر لەويدان، ئىوھىش جوائتر بن تاكو زياتر رقتان لىيان بىتەوھ. ئىتر لىتان ناترسين، ئىمە لەگەرماى خۆمان، لەباقوبرىقى خۆمان و لەنەفرەتمان بەرامبەر ئىوھ

سەرمان لى شىۋاۋە، راست و چەپى خۇمان ون
کردوۋە. خانم ئىمە دەموچاۋى خۇمان دەترشىنن
... پىمەكەنن ... ئاھ، بەتايىبەتى بەرەۋانىيى زمانەكەم
پىمەكەنن ...

كلىر: برۆن!

سۇلانژ: خانم، دووبارە لەپىناۋى خزمەت كىرتتانا بۆ
موبەق دەگەرپىمەۋە، دووبارە لەۋىدا دەسكىش و
بۆنى دەم و خورەخوپرى بەلوعەى دەسشۆرەكە
دەدۆزمەۋە. ئىۋە گولتان ھەيە منىش دەسشۆر، من
كارەكەرم و ھىچ نەبى ئىۋە ناتوانن پىسم بكن،
تەناتە لە بەھەشتىشدا من ئارەزوو دەكەم كە زياتر
لېتانهۋە نىك بىم تاكو نەفرەتم بەرامبەرتان لەبىركەم.
تۆزى پىبەكەنن! پىبەكەنن و خىرا بکەونە دۇعا كىردن.
زوو ... نازىزەكەم ئىۋە ئىدى گەيىونەتە كۆتايى!)
دەست لەدەستى كلىرەۋە دەدا، ئەۋ ناگادارى
گەردىنپىتە (دەستتان داگرن، ئەم گەردنە ناسكە
دەرخەن! بەلى ... مەترسن، مەلەرنن، من زۆر
بەزوۋىيى و بىدەنگ كارەكەم جىبەجى دەكەم، بەلى

... من بۇ موبەق دەگەرېمەو، بەلام لەپېشدا كارەكەم
تەواودەكەم.

(وا پېدەچى كە كلير بخنكىنى، لەم كاتەدا
كاترئميرە زەنگدارەكە زەنگ ليدەدا، سولانژ
دەوەستى، ھەردوو ئەكتەرەكە پېكەو دەلكين و
واقورماو گوى لەزەنگى كاترئميرەكە رادەديرن) چ
زوو؟

كلير: با پەلە بكەين، ئىستا خانم دىتەو! (دەست
بەداكەندى جەكان دەكا) وەرن يارمەتيم بەن، كات
بەم خىرايىبە تيدەپەرى و ئيوەيش ھەر تەواو نەبوون!
سولانژ: (لەگەل يارمەتيدانى كليردا بەدەنگىكى
خەمين) ھەميشە بەم جوړەيە و ئەوەيش ھەر خەتاي
ئيوەيە! ئيوە ھەرگيز زوو ئامادە نابن و منيش
ناتوانم بەرەو كوٹاييتان ببەم!
كلير: كاتىكى زور بەپيشەكيبەو بەفېرۆ دەدەين ...
سەرنج بەن ...

سولانژ: (لەكاتىكدا كە جەكان لەبەرى كلير
دادەكەنى) ئاگادارى پەنجەرەكە بن!

کلیږ: هیښتا کاتمان به دهسته وه ماوه، کاتژمیږه که م
به جوړیکی وا میقات کردوه که کاتی
رېکخستن هوی هموو شتی کمان هه بی ...

(به ماندوویی به سهر کورسییه که دا

دهکه ویت)

سولانژ: نیمشه و هه وا وه ستاوه، ته واوی پوژیش هه ر
وه ستا بوو ...

کلیږ: به لی ...

سولانژ: کلیږ ... ئەم هه وایه ده مانکوژیټ!

کلیږ: به لی ...

سولانژ: نیت کاتییه تی ...

کلیږ: به لی ... (ماندوو، هه لده سی) ده پوم و

قه نداخه که دروست ده که م ..

سولانژ: ناگاداری په نجره که بن!

کلیږ: (ده موچاوی پاکده کاته وه) هیښتا کاتمان

به دهسته ویه ..

سولانژ: نه وه دیسانه وه سهیری ناوینه ده که ن! کلیږ

... نازیزی دلّم ...

كلیڤر: هیلاكم!

سۆلانژ: (گرز) ئاگاداری پهنجه ره كه بن! به هوی
گیژو ویژیتانه وه هیچ شتیك له جیگای خویدا نییه.
من پیویسته جلكه كه ی خانم پاك بكه مه وه ... ( )
سهیری خوشكه كه ی دهكا) چی بووه؟ ئیستا ئیتر
دهتوانن بیینه وه سهر خۆتان .. حاله تی خۆتان
وه ربگرنه وه ... کلیڤر .. زوو ... ببه نه وه به کلیڤری
خوشكم ...

كلیڤر: چه وسه له م نه ماوه، ئەم پروناکییه دەمخنکیڤنی.
به مه زنده ی ئیوه خه لکی باله خانه كه ی به رامبه ر ...
سۆلانژ: دهتوانن چیمان له گه لدا بکه ن؟ ئومیده وارم
نه تانه وی که له .... تاریکیدا کاربکه یین! پیلوو
لیکنین ... بجه وینه وه ...

كلیڤر: (جله ره شه کانی ده پۆشییت) ئۆه ... ههر بۆ
ئه وه ی شتیك بلیم گوتم ماندووم .. سوود له م قسه یه م
وه رمه گرن تاكو دلسۆزیی خۆتانم پیشان بدن ...
هه ول مه دن به سه رمدا زال بن!

سۆلانژ: دەمەوی بچەوینەوہ ... بەحەوانەوہ دەتوانن
زیاتر یارمەتیم بدەن ...

کلیر: پوونی مەکەنەوہ ... باش تیدەگەم ..

سۆلانژ: ھەلبەت پوونی دەکەمەوہ. یەکەم جار ئیوہ
دەستتان پیکرد، وا مەزانە لەو ئاماژەییە تینەگەیشتم
کە لەبارەیی کابرای شیرفرۆشەوہ گوتتان، ئەگەر
ماریۆ ...

کلیر: ئووا!

سۆلانژ: گەر دوینی شەو کابرای شیرفرۆش قسەیی
قۆری پیگوتییتم ئەوا ھەمان شتییشی بە ئیوہ
گوتووە، بەلام ئیوہ زۆر خوشحال دەبوون کە بتوانن
...

کلیر: (**شان بەرز دەکاتەوہ**) باشتەر تەماشاکەن کە
ھەموو شتییک ریکوپیکە، کلیلی گەنجینەکەش
ئاوھایی بوو ... (**کلیلەکە وەردەچەرخیینی**) بەقسەیی
جەناب ناتوانری لەسەر ئەم میخەک و گولەسورانە
....

سۆلانژ: ... بەلام ئیوہ زۆر خوْشحال دەبوون کہ
بتوانن جنیوہ کانتان لەگەل ...

کلیر: ... تالەمووی قژی یەکی لەم دوو کارەکەرە
نەدۆزنەوہ ....

سۆلانژ: ... وردەکارییەکانی ژیانی تایبەتیمان
تیکەلاو بکەن و ....

کلیر: (**بەگالتە جارییەوہ**) و ..؟ و ...؟ چی؟ تەنھا
وشەیهک بلین؟ ناوی لەم پروداوہ بنین! تەمسیل؟
بەھەر حال کاتی دەستپیکردنی بینەوبەردەمان نییە.
ئەو؟ ئەو؟ ئیستا ئەو دیتەوہ. بەلام سۆلانژ ئەمجارە
بەگیری دەھینن، بەراستی بەخیلیتان پیدەبەم کہ
لەکاتی گرتنی کابرای دۆستیدا سەروفەسالیان
بینیوہ. بۆ تەنھا جاریک کاریکی باشم کردوہ. وایە.
ئیوہ بەبی من ... بەبی نامە ی تاواندانە پالەکە ی من،
نمایشی دۆستی کە لەپچە لە مەچەک و خانمی چاو
بەگریانتان نەدەبینی. کابرای دۆستی پیی لە زنجیردا
و خانمیش هۆن هۆن فرمیسک دەریژی. ئیستا

دەتوانى بمرى، فەقىرە ئەمپرو نەيدەتوانى بەپپوۋە
خۆى رابگرى.

سۆلانژ: باشتر ... دەك خۆزگە بمردايە، تا لەكۆتاييدا
ميراتيبيەكە بەرم و ئيتىر پى نەخەمەوۋە بەينى ئەو
نۆكەر و خزمەتكارە گەلورانەوۋە.

كليئر: من ژوورەكەمانم خۆش دەوى.

سۆلانژ: ئىستا خۆتان ناسك مەكەنەوۋە. لەرقى من
خۆشتان دەوى، منىك كە رقم ليبيەتى، لاي من
هەميشە هەمان ژورى پروت و پيسە، خانم گوتەنى
پرە لە ئەسپى ... بەلام دەلین چى ... ئىمە دوو
كارەكەرى بەدبەختين.

كليئر: ئاھ ... نا ... تىھەلمەچنەوۋە، وا باشترە
ئاگادارى پەنجەرەكە بن، من هيچ نابينم، شەوۋەزەنگە!
سۆلانژ: پيوستە بدويم، پيوستە خۆم بەتال
بكەمەوۋە، من ژيرزەمىنەكەم خۆش دەويست، چونكە
هەژاربيەكەى ناچارى دەكردم تاكو هەژارانە رەفتار
بكەم. نە پەردە هەبوو هەلیدەمەوۋە و نە فەرشىك كە
لەسەرى برۆم. نە موبيلەيەكى كە دەستى تيوۋە بدەم

و نه ئاوينه يهك كه خۆمى تيدا بىنم و نه
بانيژيه كيش كه تيايدا راوه ستم. هيچ شتيك ناچارى
نه كردين تاكو جوولانه وهى جوانمان هه بى! (**لاساى**
جووله يهكى كلير ده كاته وه) به لام دلنيا به ئيوه
له زىندانيشدا ده توانن به شابانوو بوون و ماري
ئه نتوانيت بوون شه وانه له ژوره كاندا هه ر پياسه
خوتان بكه ن!

كلير: ئيوه شيتن ...! من هه رگيز پياسه م
له ژوره كاندا نه كردوو ه ...

سو لانژ: (**به توانجه وه**) ئوو ... خانبا جي هه رگيز
پياسه يان نه كردوو ه! هه رگيز په رده يان چه رچه في
دانتي ليان به شانياندا نه داوه ... نا؟ هه رگيز له
ئاوينه دا ته ماشاي خو يان نه كردوو ه، له سه ر بانيژه كه
نه بوونه ته تاوس و سه لاميان له و خه لكانه نه كردوو ه
كه هه ر له سه عات دووى به يانييه وه له به ر
په نجه ره كه دا ريز ده به ستن ... هه رگيز ... هيچ
كاتيك! ها؟

كلير: ئاخر سو لانژ ...

سۆلانژ: شەو بۇ چاودىرى كىردى ھاتنەۋەى خانم
زۆر رەشە، بەخەيالى خۇتان لەسەر بانىژەكە
نابىنرېن! ۋادەزانن من گىلم؟ ھەول مەدەن پازىمكەن
بەۋەى كە گۋايە بەدەم خەۋەۋە دەپۋن! ئىستا
بارودۇخمان جۇرىكە كە خەرىكە دەگەينە كۇتايى،
ئىعتىرافكەن.

كلىر: ئاخىر سۆلانژ ھاۋار مەكەن! تىكتان لىدەكەم
ھىۋاشتر بدوین! لەۋانەيە خانم بى خىشپە بىت ...)
بەرەۋ لای پەنجەرەكە رادەكا و پەردەكە لادەبا (

سۆلانژ: پەردەكە دابەنەۋە، قسەكانم تەۋاۋ، پىمخۇش
نىيە بەۋ جۇرە پەردەكە ھەلبەنەۋە. جۋولانەۋەتان
پەرىشانم دەكات. پەردەكە دابەنەۋە، ئەۋ بەيانىيەى
كە جەنابىش دەسگىر كرا، كاتى چاۋەرپى پۇلىسى
دەكرد، بەتەۋاۋى ھەمان ئەم كارەى ئىۋەى كرد!
كلىر: ھەر كارى بەلای ئىۋەۋە جۋولەى پىۋاكوژىكە
كە دەيەۋى بە پىپلىكانە نەينىيەكانا ھەلبى ...
ئىستا دەترسن ...

سۆلانژ: ھىندە گالتەم پېيىكەن تا لە پەلوپۇ دەكەوم،

گالتە بکەن! دەى توخوا! ھىچ كەسىك ئىمەى خۇش

ناوئىت، ھىچ كەس خۇشى ناوئىن!

كلير: ئەو ... ئەو ... ئەو خۇشى دەوئىن! باشە ...

خانم باشە، خانم خۇشى دەوئىن ...

سۆلانژ: وەكو كورسىيەكەى خۇشى دەوئىن، وەكو

كاشى گولگولئى ئاودەستەكەى خۇشى دەوئىن و

ئىمەيش ... ئىمەيش ناتوانىن ... خۇمان خۇش بوئى،

پىس ...

كلير: ئووا!

سۆلانژ: پىس پىسى خۇش ناوئىت. ئىوہ وا دەزانن

بەبەردەوام بوون لەسەر ئەم تەمسىلە، شەو كاتئى بو

سەر سىسەمە قەفەسىيەكەم دەگەرئىمەوہ شتىكم

بەنسىب بووہ ... خۇشىمان دەتوانىن لەسەر يارىيەكە

بەردەوام بىن. من ئەگەر تف نەكەمە دەموچاوى ئەو

كەسەى كە بەكلير بانگم دەكا ئەوا تەفەكان

دەمخنىنن ... فوارەى ئاوى دەم تاجى ئەلماسىنمە

..

كلیڤر: (**هەلەسە و دەگری**) تكاتان لیدەكەم
گونجاوتر بدوین. لەبارەى ..... لەبارەى باشییەكانى
خانمەوە بدوین!

سۆلانژ: باشییەكانى! كاتى ئادەمیزاد دەولەمەند و
جوانیش بى، ئەوا باشبوون و شیرین بوونى بۆ گەلى
ئاسانە ... ئاھ! شیرینییەكەى! بەلام كارەكەربوون و
باش بوون! دلخۆشییى كارەكەرىك لەجوولەیهكدايە كە
كاتى گسكدان و قاپ شتن دەيكا، پەرىكى بچكۆلە
وەك باوەشین تەكان دەدا، جوولەى نازدارانە
بەپارچە پەرۆیەكى ئەرز شتن دەكا، یاخود وەك ئیو
شەوانە مۆلەتى ئەو شكۆیە بەخۆى دەدا كە لە
ژوورەكانى خانمدا بەهرە لە نمایشیكى میژووی
ببینیت!

كلیڤر: سۆلانژ بەسە! دیسانەوە تیهەلچووینەو!
مەبەستتان چییە؟ گومان دەكەن كە تۆمەتەكانتان
ئاراممان بكاتەو؟ من دەتوانم شتى خراپتر لەبارەى
ئىووە بلیم!

سۆلانژ: ئىو؟ (**بیدەنگییەكى درێژ**) ئىو؟

كليئر: بهلئى من ... گەر بمهوى، له بهرئه وه ...

به كورتى دهست له هه رچى ههيه و نيه هه لگرين.

سولانژ: هه رچيههك؟ هه رچيههك؟ مه به ستان چيهه؟

ئيوه يه كه م جار له باره ي ئه و پيا وه وه دووان ... كليئر

رقم ليئانه!

كليئر: من زياتر رقم ليئانه، به لام له پيناوى

هه ره شه ليكر دنتا قسه كانى كابراى شير فروش

ناهيئمه پيشه وه ...

سولانژ: كاممان هه ره شه له كاممان ده كه ين؟ ها؟ قسه

ناكه ن؟

كليئر: دهست پيبكه ن ... يه كه م جار ئيوه نيشانه

بگرنه وه! سولانژ ئه مه ئيوه ن كه پاشه كشه ده كه ن.

ئيوه زات ناكه ن به شتيكى گرنگتر، جگه له نامه كانم بو

پوليس به هيچى تر گونا هبارم بكه ن؟ ژووره كه پرى

له مسوده كانم بووا! من جواترين هه كايه تيكم

هونيه وه كه ئيوه كه لكتان ليوه رگرت. دوينى كاتى

به جلكى سپيه وه خوتان به خانم ده رده خست،

شاگه شكه ببوون، خهريك بوو له خو شيدا ده مردن ..

وا مەزەندەى خۇتان دەکرد كە سوار كەشتى
حوكمدرراوانى .....

سۇلانژ: (مامۇستايانە) لا .. مار .... تى ... نىر ....
كلىر: بىوون و بەدوای جەناب و بەدوای دۆستەكەتا
دەرپۇشتن. لە فەرەنساوہ ھەلدەھاتن، لەگەلیدا بەرەو
دوورگەى شەیتان، یاخود بۆ " گۆيانا " دەرپۇشتن.
چ خەونىكى خۇشە! ئیوہ لەسایەى ئازایەتى منەوہ
بە ناردنى نامەى بى ئىمزا، مۇلەتى شكۆى
سۇزانىیەتى نومرە يەك بوون بە سەرۆكى خانمانت
بەخۇتان دەدا ... ئیوہ بەقوربانیدانەكانتاتان دلخۇش
بوون بەوہى خاچى دزىكى ناشى بکەنە كۆل،
ئارەقەى پاك بکەنەوہ، گویپرایەلى بن و تەنانەت بۆ
ئەوہى میهرەبانىیەك دەرەقى بکریت، ببنە كۆیلەى
و لەكەشتىیەكەیدا سەول لیدەن.

سۇلانژ: ئەى ئیوہ ... ئیوہ كە ئیستا دەتانویست
دوای كەون!

كلىر: من نكولى لیناکەم ... من حەكایەتەكەم لەو
جیگەیهوہ دەستپیکرد كە ئیوہ جیتانەپشتبوو، بەلام

زۆر نەرمتر لە ئۆپە، لە ژوورەكەمان و لەنیو پەپە
كاغەزەكانا، لەخوتوخۆپرايى، وەك ئەوەى لەسەر
پرووى كەشتىيەك بن لەترتان دەدا.

سۆلانژ: ئەى ئۆپە خۆتان نەدەبىنى؟

كلىر: ئۆو! چۆن! من دەتوانم سەيرى پوخسارى ئۆپە
بەم و هەم ئەو خەسارەتەى كە بەهوى
قوربانىيەكەمانەو هاتۆتە دى، ببىنم. ئىستا جەناب
لەودىو مىلەكانى زىندانەو، خۆشى لەخۆمان،
لانى كەم ئىتر گالتەمان پىناكا و ئۆپەيش باشتەر
دەتوانن ماندوويى خۆتان لەسەر سىنگى دەربەكەن،
باشتەر دەتوانن پان و شانى بەرجەستە بەكەن، باشتەر
دەتوانن چاودىرى پىرۆيشتنى بەكەن. وەك ئەوەى
لەسەر پرووى كەشتىيەكە بن بەملاولادا لەترتان دەدا،
بەم خىرايىە خۆتان تەسلىمى كرد، ئەمەش بەبەهاى
تياچوونمان ...

سۆلانژ: (شەرمەزار) چى؟

كلىر: ئاشكرا دەلىم، بەبەهاى بەبا پۆيىنمان ...
لەپىناو نووسىنى نامەكانم بۆ پۆلىس، پىويستم

بەبەلگە و بە مېژووی وورد بوو ... چىم كرد؟ ها؟
بەيادی بېننەوہ .. ئازىزەكەم ... خەوہ
ئالتونىيەكەنتان بى وىنەيە! شەرم دەكەن ...
ئىوہيش لەوئى بوون، من كاغەزەكانى خانم دەگەپرام و
ئەو نامە درۆزنانە ئاواھىيەم دۆزىيەوہ ... (**بىدەنگى**)
(

سۆلانژ: ئەى دوايى؟

كليڤر: ئوو ... ئاخرييەكەى كفرم پىدەكەن! ئەى
دوايى؟ بەلئى دوايىش دەتانويست نامەكانى جەناب
لاى خۆتان گل بدەنەوہ! هەتا دويئى شەو نامەيەكى
جەنابم بو خانم لەژوورەكەمانا دۆزىيەوہ ...

سۆلانژ: (**بەھىر شەوہ**) كەواتە شتومەكەكانم
دەگەرئىن!

كليڤر: مافى خۆمە ...

سۆلانژ: ئىستا من دەبئى سەرم لە پارايى ئىوہ
بسورمئى!

كليڤر: من پارا نيم، بەلكو بەئاگام. كاتى هەموو
شتىكى خۆم خستبووہ مەترسييەوہ و لەسەر

فەرشەكە كەوتىۋومە سەر چۆك تا قوفلى مېزەكە
بشكىنم و حەكايەتېك بەتوخمى واقىعى بخولقېنم،
كەچى لەوكاتەدا ئىۋە ... ئىۋەيەكى سەرخۇش
بەچىرۆكى دۆستە كەمتەرخەم و تاوانبار و
چەتەكەتان منتان تەنھا جىھىشتىۋو!

سۆلانژ: من ئاۋىنەكەم بەجۆرىك دانابوو تاكو دەرگای

ھاتنەژوورەۋە بېينم ... من حەرەسىاتم دەگرت!

كلىر: ئەمە راست نىيە ... من ئاگادارى ھەموو
شتىكەم و ماۋەيەكە چاۋدىرىتان دەكەم. ئىۋە بە
ورىايىۋە لەبەر دەرگاكة بوون تا يەكسەر لەگەل
ھاتنى خانمدا بۆ موبەق ھەلبىن!

سۆلانژ: كلىر ئىۋە درۆ دەكەن ... من چاۋدىرى

پارەۋەكەم دەكرد ...

كلىر: درۆيە! ھىچى واى نەما بوو خانم لەناۋەپراستى
كارەكەدا بىمگىرىت .. ئىۋە، ئىۋەيش بى ئاگا لە
دەستە لەرزۆكەكانم ئەوكاتەى كە پەرەكانم
ھەلدەدايەۋە، ئىۋە ھەنگاوتان دەنا، بە زەرىاكانا پەت
دەبوون، لەھىلى ئىستىۋاش پەت بېوون ...

سۆلانژ: (به توانجه وه) ئەدى ئیوه؟ چیه دهلیی
لهزیندهخهونه کانتان بی ئاگان؟ کلیر ... جورئەت
بدهنه بهر خۆتان و بلین که هەرگیز لهیری
زیندانیه کدا نه بوون؟ که هەرگیز به تایبه تی خهونتان
بهو دیله وه نه بینیه وه. ئازا بن و بلین که به تایبه تی ...
تایبه تی چهند وشه یه کی جوانه! تاوانبارتان
نه کردوه تاكو دوايي دهوای هه وه سه نهینیه کانتان
بکا!

کلیر: به لام ئیوه داستانه که تان خولقاند! لاکه نه وه!
ناه سۆلانژ کهر خۆتان ده بینن، هیشتا خۆر دارستانه
ته پرتازه کانی سیماتان روشن ده کاته وه! ئیوه ریگه
بو هه لهاتنی دۆسته که تان خوش ده کهن! (**پیکه نینیکی تووره**)
به لام دلنیابن که من له بهر هوئی
تر رقم لیتان ده بیته وه ... خۆتان باش ده زانن!
سۆلانژ: (له سه رخۆ) لیتان ناترسم! گومانیشم له رق
و شه پرانگیزیتان نییه، به لام زۆر ئاگادار بن ... من له
ئیوه گه وره ترم!

کلیئر: مانای چی گه وره ترم؟ به هیتر کاممانه! ئیوه ناچارم دهکهن دهر باره ی ئه و پیاوه له گه لتانا بدویم تا باشر ههست و هوشم په رت بکهن. واده زانن سه ره له کاره کانتان دهر ناکهم؟ ئیوه هه ولتانا بیکوژن...

سۆلانژ: تاوانبارم دهکهن؟

کلیئر: نکولی لیمه کهن، بینیمن ... (**بیدهنگییه کی دریژ**) ... و ترسام، سۆلانژ ... ترسام. کاتی ته مسیل دهکهن من دهست به گه رده نمه وه دهگرم، چونکه ئیوه به هه وای خانم نیشانه م لیده گرنه وه، چونکه هه سته دهکهم گیانم له مه ترسیدایه ...

(**بیدهنگییه کی دریژ، سۆلانژ شانی**)

تهکان ده دا)

سۆلانژ: (**به پیداکرتنه وه**) به لئی هه ولما، ئاخو ده مویست نازادتان بکهم، چیتو حه وسه له م نه مابوو، بینینی ته نگه نه فهس بوون و سووره له گه ران و داپزاننانه له باشی و خراپیی ئه م ژنه دا ده یخنکاندم! ئیوه مافی ئه وه تان هه یه سه رزه نشتم بکهن، ئاخو من زۆرم خو شده ویستن و گه ر بيشمکوشتایه ئیوه

يەكەمىن كەس دەبوون كە دەتاندامە دەست پۇلىس و

دەبوونە باعىسى دەسگىر بوونم ...

كلىر: (مەچەكى دەگرى) سۇلانژ ...

سۇلانژ: (مەچەكى لە دەستى كلىر دەردەھىنى)

منىش تىۋەگلاوم!

كلىر: سۇلانژ ... خوشكە چكۆلانەكەم، قەيناكا من

خەتابارم، ئىستا دىتەوہ ...

سۇلانژ: من كەسم نەكوشتوۋە، غىرەتى ئەوہم

نەبوۋە! تىدەگەن! من ھەۋلى خۇمدا، بەلام ئەو

بەخەۋەۋە كەۋتە سەر لا، بە ئارامى ھەناسەى دەدا،

چەرچەفەكەى سەر پوخسارى پف دەدا: خانم خۇى

بوو!

كلىر: بىدەنگ بن ...

سۇلانژ: جارى نا، خۇتان ويستتان بزانن، كەۋاتە

ئارام بگرن تاكو شتى ترىش بلىم، ئەۋكاتە تىدەگەن

كە خوشكەكەتان چ بوونەۋەرىكە! چ نەۋەيكە!

كارەكەر چۆن دروست بوۋە! من ويستم بيخنكىنم!

کلیر: بیر له خودا بکه نه وه، بیر له خودا بکه نه وه ... بیر له و دونیا بکه نه وه!

سولانژ: چش! له کپنوش بردن بیزار بووم. ده توانرا مه خمه لی سووری راهیبه کان یا خود به ردی تۆبه کارانی کلّیسیایه ک به شی منیشی تیدابی، هیچ نه بی ئه و کاته په فتارم شه ریفانه تر ده بوو ... پروانن! ناخر پروانن چهند جوان نازار ده کیشی، نازار ده یگۆرّی و جوانتری ده کا. کاتی تیگه یشت که کابرای دۆستی دزه، ئه وسا له به رده می پۆلیسدا قووت بۆوه، شاگه شکه بوو. ئیستاش به دبەختیکی مه زنه و دوو کاره کهری ووریا چوونه ته ژیر بالی و نازار به نازاره کانیه وه ده کیشن. بینیتان؟ خه می له گری زیپوزیه کانیدا، له ناو ریشمی جل و له شه وقی چراکاندا ده دره وشایه وه ... کلیر ... گهر بمکوشتایه، ئه وا رهنگه جوانیی تاوانه که م گشت نه گبه تی و خه میکی قهره بوو بکردایه، پاشان ناگرم له هه موو شتیکی به رده دا ...

کلیئر: سۆلانژ ئارام بگرن ... بۆی ههیه ئاگرهکه نهکهوتایهوه و ئهوان ئیوهیان بدۆزیایهتهوه، خۆتان دهزانن سزای ئهوه کهسانه چیه که ئاگر دهخهنهوه.

سۆلانژ: ههموو شتیك دهزانم. چاو و گویم به کونی دهرگاكانهوه ناوه. من لهههه کارهکهریکی تر زیاتر گوئ به کونی دهرگاكانهوه دهئیم! ههموو شتی دهزانم، ئاگرخهروه! چ نازناویکی جیی ئیعبابه ...!

کلیئر: بیدهنگ بن ... واخنکام ... وا خهریکه دهخنکیم ... (**دهیهوی پهنجهرهکه کهلا بکا**) ئاه ...

باتۆزیک ههوا بیته ژوورهوه ...

سۆلانژ: (**شله ژاو**) دهتانهوی چی بکهن؟

کلیئر: دهمهوی بیکه مهوه!

سۆلانژ: ئیوهیش، منیش! دهمیکه منیش ههست دهکه که خهریکه دهخنکیم. دهمیکه دهمهوی له بهردهمی ههموواندا هاواریکه، له سههه سههه ریا نهکان حهقیقهتی خۆم به دهنگی بهرز بلیم و وهک خانم به جاده کانا پرۆم ..

کلیئر: بیدهنگبن! مه بهستم ئهوه بوو ...

سۆلانژ: حەقى خۆتانە ... جارى زۆر زووە، كارتان بەسەر پەنجەرەكەو نەبى، دەرگای ژوورى موبەق بکەنەو (**کلیر دەرگاكان دەكاتەو**) بپۆن بزائن ئاوەكە كولاًو ...

کلیر: بەتەنیا؟

سۆلانژ: كەواتە ئارام بگرن، ئارام بگرن تا دیتەو! تا دیتەو و شال و فرمیسك و پیکەنین و ئاهەكانى لەگەل خۆیدا دینیتەو. ئاخريهكەى بە شیرینییهكەى فریومان دەدا ... (**زەنگى تەلەفۆن، دوو خوشكەكە گوی پادەدیرن**)

کلیر: (**لەسەر تەلەفۆن**) گەرەم ... گەرەم ... گەرەم ئیو! گەرەم من کلیرم! (**سۆلانژ دیهوی سەماعە یەدەگەكەى تەلەفۆنەكە وەرگری، کلیر پالی پیوهدەنى**) زۆر باشە، بەخانم دەلیم، زۆر باشە گەرەم، خانم بەهەوالی ئازادبوونتان زۆر خوشحال دەبن، زۆر باشە گەرەم .. دەینووسم، سەرورمان لە " بیلبوکە " چاوەرپی خانم دەکن! زۆر باشە ... شەوباش گەرەم ... (**دەیهوی تەلەفۆنەكە داخاتەو،**

بەلام دەستی دەلەرزى و لەبرى ئەو لەسەر مېزەكەى
دادەنى (

سۆلانژ: ئازاد بوو؟

كليڤر: دادگا بەكەفالهت ئازادى كردووہ ...

سۆلانژ: كەواتە ... كەواتە ھەموو شتتېك نغرو بوو ..

كليڤر: (گرز) خۆتان دەيبينن ...

سۆلانژ: كار گەيىبە رادەيەك وایان لە قازيىبەكان كرد

ئازادى بكەن. ئەمە گالتهبازيى كردنە بەداد و

عەدالەت، ئەمە سووكايەتیی كردنە بە ئیمە. جەناب

لەكاتى ئازادبوونیدا لەمەسەلەكە دەكۆلێتەوہ، ئینجا

بۆ ئەوہى خەتابار بدۆزیتەوہ مألەكە ژيەرەوژوور

دەكا. خۆ ناگاتان لە سەختیی ھەلۆیستەكە ھەيە!

كليڤر: سەرەپرای ئەو ھەموو مەترسى و دەردەسەريىبە،

من بەئەندازەى تواناى خۆم كارم كردووہ ...

سۆلانژ: (گرز) ئافەرين ... كارى باشتان كردووہ.

تۆمەتەكان، نامەكانتان، ھەموو شتتې بەجوانییى

دەچیتە رپۆہ، ئینجا با دەستوخەتەكەش بناسنەوہ

ئەو كات چاكتريش دەيىت. يەكەم جار بۇ " بىلبوكە " دەروا و بۇ ئىرە نايەتەو، دەتوانن لەمە تىيگەن؟
كليڤر: گەر زۆر زيرەك بوونايە دەبوايە ئىشى خۇتان لەگەل خانمدا تەواو بکردايە. بەلام ترسان، ھەوا بۇندار و نوينەكەشى گەرم، ئىتر خانم! جگە لە بەردەوامبوون لەسەر ئەو ژيانە و لەسەر ئەم تەمسيلە چ چارەيەكى تر نىيە!

سۇلانژ: ئاخىر تەمسيلەكە خۇيشى خەتەرە .. من دلنيام كە ئەسەريكممان لەدواى خۇمانەو جىھيشتوو، ئەويش بەھوى ھەلەى ئيوەو.. ئەمەيە كارەكەمان، ئەوئندە ھەلە دەدۆزمەو كە ھەرگىز ناتوانم بىر خۇمى بەرمەو، ئەويش ... بەردەوام شوينپيمان ھەلدەگرئ تا دواجار بەگيرمان ديئيئ... خەتاي ئيوەيە خانم گالتەمان پيدەكات، خانم لەھەموو شتيك تيدەكات، ھيندە بەسە تەلەفونيك بكات و ھەموو شتيك ئاشكرايئ. ئاخىرى ھەر تيدەگا كە ئيمە جەلەكانى لەبەردەكەين، لاسايى قسەکردنى دەكەينەو، بە ناز و چاوداگرتن كابرأى

دۆستی سووك دهكەين. كلير ... هەموو شتيك
تيوهمان دهگليئي، هەموو شتيك تاوانبارمان دهكا.
پەردەكان بەنیشانەي شانی ئيوه و ئاويئە
بەنیشانەي روخساری من نەخش بوون و ئەم
پروناکيیهی که به ديوانه‌ييمان راهاتووہ ... ئەم
پروناکيیه ددان بەهەموو شتيکدا دەني، بەهوی
گيرژويژي ئيوه‌وه هەموو شتيك لەدەست چوو.
کلير: هەموو شتيك بە فيرو چوو چونکە ئيوه
تواناتان نەبوو تا .....

سولانژ: تا .....

کلير: بيکوژن!

سولانژ: هيشتا هەر دەتوانم، هيزی ئەوهم هەيه ..

کلير: لەکوي؟ لەکوي؟ ئيوه تەنانهت بەئەندازەي من
هيز و گورتان نييه ... هينده بەسە خەيالي
شيرفروشيک لەکەلەتان بدا و شيتتان بکات!

سولانژ: کلير ... روخساريتان نەبينيوه بويه ئەم
قسانە دەکەن. جاريکیان بەتەواوی لەخانمەوه نزیک
بووم، لەخەوه‌کەي نزیک ببوومەوه، هيز و گورم

لهدهستدابوو. دهبوايه بو نيشانهگرتنهوه لهگهردنى،
چهرچهفه تهنكهكهم لاىبردايه كه لهگهه سينگيدا بهرز
و نزم دهپوه ...

كليير: (به توانجهوه) چهرچهفه تهنكهكهم گهرم
بوو، شهوزنگ بوو، خهلكانى تر بهپوژى نيوهپو ئهم
جوړه كارانه دهكهن. ئيوه تهنانهت تواناتان نهبوو
كارى بهو خهتهرناكييه ئهناجم بدن ... بهلام من،
بهلام من، دهرهقهتى ديم، من تواناي ههر كاريكم هيه
و ئيوهيش باش ئهمه دهزانن ...

سولانژ: گاردینال!

كليير: بهلى، با لهسهرخو بدويين. من بههيزم، ئيوه
ههولتاندا خوتان بهسهرمدا زال كهن!

سولانژ: بهلام كليير ....

كليير: ببوره ... دهزانم چى دهليم، من كلييرم و
ئاماده، ئيتر ماندووم ... له بوون به جالجالوكه، له
بوون به چهتر، لهبوون به راهيبهى ترسناك، له بى
خوایى و لهبى خيزانيى ماندووم ... ماندووم لهوهى

ئاگر دانىڭ لەجىڭاى مىحراىم بى، من تەنانەت
لەچاوى ئىۋەيشەۋە، ژنىكى بى شەرەف و بۆگەنم ...
سۆلانژ: (شانى كلىر دەگرى) كلىر ئىمە توورەين،
خانم ناىەت، منىش ۋەرس بووم، منىش لە لەيەكتى
چوونمان ۋەرسىم. ئىتر تاقەتى دەست و گۆرەۋىيە
رەشەكان و قژم نەماۋە. خوشكى ھەرگىز لۆمەتان
ناكەم، پىاسەكانتان ئاراميان دەكردەۋە!

كلىر: (نارەھەت) ئاھ ... بەسە!

سۆلانژ: دەمويست يارمەتيتان بەم، دەمويست
دلتان بەمەۋە، بەلام دەزانم كە بەۋە ۋەزعتان
تىكەدەم، قىزم لىدەكەنەۋە .. من ئەمانە دەزانم ..
ئىۋەيش وام لىدەكەن قىز بەمەۋە. خوشەۋىستى
لەقىزەۋەنىدا خوشەۋىستى نىيە ...

كلىر: خوشەۋىستى بى مانايە ... بەلام ئىتر من
ۋەرس بووم لەم ئاۋىنە ترسناكەى كە ۋىنەكەم ۋەك
بۆنىكى گەنىۋ بەرەۋ رووم دەنىرى، ئىۋە ئەۋ بۆنە
گەنىۋەى منن .. ئاھ! زۆر چاكە .. من ئامادەم، من

تاجەكەى خۆم دەبى و دەتوانم لەژورەكاندا پياسە
بكەم ...

سۆلانژ: لەگەل ئەم هەموو شتەشدا ... ئەوانە
لەپیناوى كوشتنیدا زۆر كەمە ..

كلير: بەراست؟ بەس نىيە؟ بى زەحمەت بلین بو؟ تۆ
بلى شتىكى تر هەبى؟ كەى و لەكوى دەتوانین
بىانووى لەمە باشتەمان بەدەستەوه بى؟ بەس نىيە؟
ئەمشەو خانم بەقاقای پىكەننەوه، بەپىكەننە
گرىاناووىيەكەيهوه، بەناهەكانىيەوه، شایەتى
پەرىشانىي نىمە دەبى. نا .... من خاوەنى تاجى
خۆم دەبم، من ئەو ژەهردەرە دەبم كە ئیوه نەتانتوانى
بىن .. ئىستا نۆرەى منە كە بەسەرتانا زال بىم ...
سۆلانژ: بەلام هەرگىز ....

كلير: (بەلاساىي كردنەوهى خانم، بەتەوسەوه)
سفرەكە بدەنە من، جلگرەكانم بدەنى، ئیوه پرۆن پىاز
پاك بكەن، گويزەر بجنن، ئەرز بسپرن، تەواو ... تەواو
بوو .. ئا بىرم چوو ... بەلوعەكە بگرنەوه، تەواو بوو
... جىهان لەژىر ركىفى خۆمدایە ...

سۆلانژ: خوشكە بچكۆلهكەم ...

كليڤر: ئىۋە يارمەتيم دەدەن ...

سۆلانژ: ئىۋە نازانن چى بكەن، كارەكان زۆر لەمانە

ئالۆزترن. كليڤر ... زۆر ساكارتەن!

كليڤر: باسكى بەھيڤى كابرەي شيرفروۆش دەمپاريزى،

ئەو لەپى ئاكەويىت ... دەستى چەپم دەكەمە مى،

ئىۋە يارمەتيم دەدەن. گەر كارەكە بگاتە جيگايەكى

ناجۆر، گەر پىۋىست بى بەرەو زىندان بپۆم، كليڤر

ئىۋە لەگەلما دىن ... سواری كەشتىيەكە دەبن.

سۆلانژ نۆرەي ئىمەيە ... دەبىنە دووانەيەكى

تاوانبار و قەدىسيكى ئەبەدىي، پزگارمان دەبى

سۆلانژ ... سویند دەخۆم پزگارمان دەبى .. (بەسەر

سىسەمەكەي خانمدا دەكەوى)

سۆلانژ: ئارام بگرن ... دەتانبەم بۆ ژوورەكەتان ...

بپۆن بنوون ...

كليڤر: لىمگەرپىن ... گلۆپەكە بكوژىننەوہ .. تكاتان

لىدەكەم تۆزىك ئەو پرووناكييە كزكەن!

سۆلانژ: (گلۆپەكە دەكوژىنىتەوہ) بچەوینەوہ،
 خوشكە بچكۆلەكەم .... بچەوینەوہ ... **(دەكەوینتە**
سەر ئەژنۆ و پىلاوہكانى كلير دادەكەنى و پىي ماچ
دەكات) ئازىزەكەم ... ئارام بگرن ... **(نەوازشى**
دەكا) پىتان بچەنە ئىرە، چا و بنوقىنن ....
كلير: (ناھ ھەلدەكىشىت) سۆلانژ شەرم دەكەم!
سۆلانژ: (زۆر مېھرەبان) قسە مەكەن، حەقتان نەبى،
 ليگەرپىن بتانخەوینم. كاتى خەوتان ليكەوت ئەوسا
 بو ژىرزەمىنەكەتان دەبەم و جەكانتان دادەكەنم و
 لەنىو سىسەمە قەفەسىنەكەتا دەتانخەوینم ... بنوون
 ... من لاتانەوہم!
كلير: سۆلانژ ... شەرم دەكەم ...
سۆلانژ: بىدەنگىن ... دەى با حەكايەتتان بو
بگىرمەوہ.
كلير: (بە سكالآوہ) سۆلانژ؟
سۆلانژ: ئازىزەكەم؟
كلير: سۆلانژ ... گوئى رادىرن ...
سۆلانژ: بنوون ... (بىدەنگىيەكى درىژ)

کلیږ: پرچتان قه شهنگه ... چەند پرچیکی قه شهنگه!
هینی ئەو ...

سۆلانژ: له باره ی ئەوه وه مه دوین!

کلیږ: هینه که ی ئەو کلاوه قژه ... (**بیدهنگییه کی**
دریژ) بیرتان دی .. ئیمه ههردوو کمان له ژیر
درهخته که دا قاچمان ده خسته بهر ههتاو؟ سۆلانژ ....
سۆلانژ: بنوون ... من لیږم .. من خوشکی
گه وره تانم ... (**بیدهنگی، دوا ی ساتیک کلیږ**
هه لده سی)

کلیږ: نا ... نا .. نا! چراکه داگیرسیڤن، داگیرسیڤن،
ساتیکی زۆر گونجاوه ... (**سۆلانژ چراکه**
داده گیرسیڤنی) ههستنه سه ری و .... با بچین شتیکی
بخۆین، له موبهق چیمان ههیه؟ ها؟ پیویسته نان
بخوریت تا گیان به بهردا بیته وه ... وهرن و پیمبلین
چی بخۆم ... ژههر؟
سۆلانژ: به لئ! ژههر ...

کلیږ: ژههر! ناوا مه وهستن! پیویسته خوشحال بین و
گۆرانی بلین، گۆرانی بلین وهك ئەو کاته گۆرانی

بلیین که دەمانەوی بۆ سوال بۆ کۆشک و
 سەفارەتخانەکان بچین. پێویستە پێبکەنین ... (قاقا
 لێدەدا) ئەگینا خەم لەپەنجەرەکەووە فریمان دەداتە
 دەرەو ... پەنجەرەکە داخەن! (سۆلانژ
 بەپێکەنینەووە پەنجەرەکە دادەخا) کوشتن شتییکە ...
 گوزارشتی لێناکرێ ... دەی با گۆرانی بلیین، بەرەو
 دارستانەکە ی دەبەین، گۆرانی دەلیین، لەژێر
 گۆلەکانا، لەژێرخانەکەدا دەینیژین و شەوانە ئاوی
 دەدەین ... (زەنگی دەرگای دەرەو لێدەدری)
 سۆلانژ: خۆیەتی .. هاتەو .. (مەچەکی
 خوشکەکە ی دەگرێ) کلێر دانیان ناشلەژین؟
 کلێر: چەند دانە پێویستە؟
 سۆلانژ: دە دانە، لە قەنداخەکەدا ... دە دانە حەبی
 گاردینال، بەلام ئیووە زات ناکەن ..
 کلێر: (مەچەکی ئازاد دەکا، نوینەکە ریکدەخات،
 سۆلانژ ساتی سەیری دەکا) قوتوووەکە ی لای منە ...
 دە دانە ...

سۆلانژ: (بەپەلە) دە دانە، نۆ دانە كەمە، لە دە دانە زياتریش دەپرشىنئىتەوہ. دە دانە، قەنداخەكە زۆر خەست دروستكەن .. تىگەيشتن؟

كليڤر: (لەژىر لىۋەوہ) بەلى ...

سۆلانژ: (دەيەوى بچىتە دەرى، بەلام دەگەرئىتەوہ و زۆر بەئاسايى) زۆر شيرين ... (لەلاى چەپەوہ دەچىتە دەرى. كليڤر دووبارە ژوورەكە پىك دەخا و لەلاى راستەوہ دەچىتە دەرى. پاش وچانىك، لەپارەوہكەدا دەنگى قاقاي پىكەننىكى توورە دەبىستريت. خانم بەپالتۇيەكى پىستەييەوہ لەكاتىكدا كە سۆلانژ لەپشتىيەوہيەتى، دىتە ژوورەوہ)

خانم: زياتر لەجاران گۆلى ترسناك، ديوانەييە ئادەمىزاد ھەر لەبەرەبەيانىيەوہ سەر بازارەكان بگرى تاكو ھەرزاتر ئەم گولانە بگرى. سۆلانژ .. ئازىزم، ئەم ھەموو چاودىرى كردنە لە خاوەن مالىكى ناشايستە! ئەم ھەموو گولە بۆ ئەو! ئەمە لەكاتىكدا وەك تاوانبارىك رەفتار لەگەل خۆشەويستەكەيدا

دەكرى. چونكە ... سۆلانژ جاريكى تر متمانه م به تۆ
و به خوشكەكەت دوويات دەكەمەو، چونكە ئيتىر من
ئوميدىم نىيە، ئەمجارەيان جەناب پىكۆرەوان دىلە! ( )
سۆلانژ پالتۆ سمۆرەيىەكەى ليۆرەدەگرى (دىل!
سۆلانژ ... د ... ى ... ل! لەبارەدۆخىكى
دۆزەخىيدا. دەلەين چى؟ بەلەى ... دەستى
خانمەكەتان لەپۆختىرەين و گەلۆرانەترەين كاريكەو
گلاو. ... جەناب لەسەر پرووى كا نوستوو و
ئىوەيش جىگاي نووستنم بۆرادەخەن!
سۆلانژ: خانم پىويست ناكە هيندە نارەحتە بن.
چيتى زىندانەكان وەك زەمانى شۆرش نين ..
خانم: دەزانم لەزىندانە ... كاي شىدار نىيە، ئەمە
دەزانم. بەلام ئەو وام ليناكە مەزەندەى قورستىرەين
ئەشكەنجە بۆ جەناب نەكەم. زىندان پىر لە تاوانبارە
ترسناكەكانە. جەنابى هەست ناسك لەگەل ئەوانەدا
دەژى، من وا لەشەرمەزارىدا دەمرم. كاتى ئەو هەول
دەدا بەرگرى لەخوى بكا، من بەرپۆخىكى

نائوميدانه وه له سهر چيمه نه كه به ژير كه پره كانا

دهچمه پيش ... سولانژ ... من تياچووم!

سولانژ: خانم دهستان وهك سههول سارده ...

خانم: من تياچووم. هه ر جاري ديمه وه دلم

به توندييه كي ترسناك خورپه ده دا و روتيكيش له ژير

ئه م گولانه ي ئيوه دا ده كه وم و ده مرم .. بوچي ئيوه

گوره كه م ناماده ده كه ن! بوچي چهند روتيكه

ژوره كه م پر له م گولانه ده كه ن كه خه لكي بو پرسه و

ماته ميني ده يانبه ن؟ زور سه رمام بوو ... به لام

ورته يه كم ليوه نه هات، ته واوي شه و له پاره وه كاندا

گه رام، خه لكي خهريك بوون ده بوونه سههول،

سه روسه كوت وهك مه رمه ر، سه ري مؤميايي ... به لام

توانيم جه ناب له نيو ئه وانده دا بنا سمه وه ... ئه وه يش

زور به زه حمه ت، خوم گونا هبار هه ستيپي كرد و بينيم

جه ناب له نيواني دوو ژه ندرمه وه دوور ده كه ويته وه

...

سولانژ: ژه ندرمه؟ خانم دلنيان؟ ده بي پاسه وان

بووبن؟

خانم: ئىۋو شتىك دەزانن كه من بىئاگام لىي ...
پاسهوان يان ژەندرمە ... بەھەرھال جەنابيان برد،
ئىستايىش لاي ژنى قازىيەك دىمەوہ ... كلىر؟
سۆلانژ: خەرىكە قەنداخەكەتان ئامادە دەكا .....

خانم: كەواتە با پەلە بكا. سۆلانژ ... بچكۆلەكەم
بمبوورن ... بمبوورن، من شەرمەزارم لەوہى قەنداخ
بخۆمەوہ، لەكاتىكدا جەناب تەنيا، بى خۆراك، بى
جگەرە، بى ھەموو شتىك بى! خەلكى نازانن زىندان
يەنى چى! ھىزى خەياليان نىيە، بەلام من زۆرم
ھەيە .. ھەست و سۆزم بەجۆرىكى ترسناك ئازارم
دەدا. تۆ و كلىر بەختتان ھەيە كە لەدونىادا تەنيان
... ھەقارەتى ژياننتان بەر لەبەدبەختىتان دەگرى.

سۆلانژ: ئەوان زوو پەي بەبى تاوانى جەناب دەبەن
...

خانم: بى تاوانە ... بى تاوان! بەلام تاوانبار بى يان
بى تاوان من ھەرگىز دەسبەردارى نايم ... ھەرگىز،
ئاوا دەبى لەعەشق بەرامبەرى كەسى بگەين. جەناب
تاوانبار نىيە. بەلام گەر تاوانبارىش بى ئەوا من

ھاوبەشى تاوانەكەى دەبىم. لەگەلیدا تا (گۆيانا) ،
تاكو سىبىرياش دەپۆم. دەزانم كە لەم گىرقتارىيە
پىزگارى دەبى، بەلام لانىكەم ئەم پرووداوه گەلۆرانەيە
واى لىكردم بزانم پادەى خۆشەويستىم بۆى چەندە.
ئەو پرووداوهى كە دەبوو جويىمان بىكاتەوه زياتر
لەيەكتى نىزىك خستىنەوه، تەنانەت بەختەوهرتى
كردووم، بەختەوهرييەكى ترسناك. جەناب گوناھبار
نىيە ... بەلام گەر گوناھبارىش بى ئەوا بە چ
شادومانىيەكەوه قەبولى ئەوه دەكەم كە تەنانەت
بەپىيى پىيادە زىندان بەزىندان، گىرتووخانە بە
گىرتووخانە دواى كەوم. سۆلانژ ... گىرتووخانە
بەگىرتووخانە خاچەكەى دەگرەمە كۆل، دەمەوى
جگەرە بىكىشم ... جگەرەيەك!

سۆلانژ: مۆلەت نادەن! مۆلەت نادەن ژن يان دايك يا
خوشكى چەتەكان ناتوانن لەگەل ئەوانەدا بپۆن!
خانم: چەتە! چ ئاوازيكە كچەكەم! حوكومدراويك
چەتە نىيە! خو من ياسا ناخەمە ژىر پىمەوه ...
سۆلانژ من بى پەروا و فيلباز دەبم!

سۆلانژ: خانم زۆر ئازان!

خانم: ھېشتا نامناسن! تۆ و خوشكەكەت تا ئیستا ژنیكتان بینیوه که چواردەوری بەنەوازش و میهرەبانی گیراوه، لەبیری قەنداخ و دانتیلەکانیا بووه. بەلام من پاش ماوەیهکی تر واز لەم نهریتانه دەھینم. من بەھیزم و نامادە ی جەنگم. مەترسی لەسیدارەدانی جەناب لەمیانان نییە، بەلام واباشترە تا ئەو سنوورەیش خۆم نامادەکەم. من پیویستم بەم ھەلچوونە ھەیه تاکو خیراتر بیربکەمەوه، تاکو بتوانم ئەو پەشیوییه لەناوبەرم که لەمپرووه زیاتر دەبی، تاکو بتوانم ئەو جاسووسانە بناسم که پۆلیس خستوو یاننەتە شوینم.

سۆلانژ: پیویست ناکا ھیندەش بترسن. من خاوەن مەسەلە ی سەختترم بینیوه که ئازادکراون. لەدادگای ئیکس ئان پیرفانس ....

خانم: مەسەلە ی سەختتر؟ ئیوه لەمەسەلەکە ی ئاگادارن؟

سۆلانژ: من؟ ھېچ ... لەسەر قسەکانى ئىۋوھە گوتم،

گومان ناکەم مەسەلەيەكى ترسناك بى!

خانم: قسەى ھەلەق و مەلەق دەكەن! ئىۋوھ چى

لەبارەى ئازادکردنەوھ دەزانن؟ بۆچى ئىۋوھ ھاتوچۆى

دادگاكان دەكەن؟

سۆلانژ: من ئەو مەسەلانە دەخوینمەوھ. مەسەلەى

پىاويكتان بۆ دەگىپمەوھ كە كارىكى خراپترى

کردبوو ... تا ....

خانم: مەسەلەكەى جەناب بەھىچ مەسەلەيەكى تر

پىۋانە ناكرى. ئاخىر ئەويان بەدزىى تاوانبار کردوھ

... تىدەگەن؟ بەدزى! تەواو وەك ئەو نامانەى كە

بوونەتە ھۆى دەسگىرکردنى ...

سۆلانژ: پىۋىستە خانم جەوینەوھ ...

خانم: من ماندووم! چىتر وەك كەسىكى بىھىز پەفتارم

لەگەلدا مەكەن. لەمپرو بەدواوھ ئەو خانمە نىم كە

مۆلەتى دەدانى تاكو بۆ تەمبەلى ھانى بەدەن. نامەوئى

كەس بۆم بگىرى و بەزەىى پىامدا بىتەوھ. من بەرگەى

لوشكەلوشكى ئىۋوھ ناگرم. بەزەىى و سۆزى ئىۋوھ

دەمخەنكىنىت، لەپەلوپۆم دەخا، دەمكوژىت، لوتفى
كە پاش سالانى نەيتوانى بىيىتە مېهرەبانىيەكى
واقىيى. ئەم گولانە بەتەواوى بۆ شتىكە جگە لە
زەماوەندى بووكىنىي. ئەوەتان لەبىر چوو كە ئاگر
بۆ بکەنەو! تۆ بلىي لەزىندانەكەيدا ئاگر هەبى؟

سولانژ: ئاگر نىيە ... خانم! گەر مەبەستى خانم
ئەوھىە كە ئىمە درىژدادرى دەكەين ...

خانم: ھەرگىز مەبەستم ئەوھ نىيە ...

سولانژ: خانم ئارەزوو دەكەن حىسابى خەرجى
پۆژانە بىينن؟

خانم: سەيرە! بەراستى گيلن؟ وا دەزانن دەتوانم
بەرگەى حساب و حسابكارى بگرم. ئاخىر سولانژ
ئىوھ ھىندە پقتان لىمە كە ھەر زەرافەتىكم پى پەوا
نابىين. ھىنانە پىشەوھى ژمارە و حساب و نرخى
خواردن و خانوو ئىشى ناو مال، ئەمەش كاتىك كە
دەمەوى لەگەل خەمەكانمدا تەنيا بم. ئىستا مادام
واى لىھات ھىجگارى دوكاندارەكانىش بانگەن!

سولانژ: ئىمە لەخەمى ئىوھ دەگەين ...

خانم: نامهوی مالەکه پرکهه له خهه ...

سۆلانژ: (پالتۆ سمۆرهییهکه ریکده خا) به ره کهی

دراوه ... سبهینی دهیده مه بهرگدروو ...

خانم: باشه ... گهرچی ئەو زهحمهتەش ناهینی.

چیتەر جلوبه رگ به لامه وه گرنگ نییه، ههسته ده کهه

پیریژنیکم .. سۆلانژ، من پیریژنیکی نیم؟

سۆلانژ: دووباره خه ریکن ره شیین ده بنه وه!

خانم: به لاتانه وه سهیر نه بی، من پرسهه ههیه. ئاخه

چۆن بتوانم له بیری جل و پالتۆکه مده بیه که کاتی که

جه ناب له زیندانای؟ گهر مالەکه له بهرچاوتا زۆر

خه مناکه ...

سۆلانژ: ئوه ... خانم ...

خانم: هیچ هویه که نییه واتان لییکا که هاوبه شی

خه مم بن! حهقی ئەوه تان ده ده می!

سۆلانژ: پاش ئەو هه موو چاکه یه ی که خانم له گه لی

کردووین ناتوانین ده سبهرداری بین!

خانم: ده زانم سۆلانژ .. ئیوه زۆر داماو بوون!

سۆلانژ: ئوو ...

خانم: ئىۋوھ تا رادەيەكى كەم وەك مندالى خۆم وان.
 كاتى لەگەل ئىۋوھدام ژيان كەمتر لەبەرچاومدا
 خەمگىنە. پىكەوھ بەرەو ھاوینەھەوار دەرۋىن، ئىۋوھ
 گول دەچنن، بەلام حەزتان لەياری كردن نىيە.
 ھەرچەندە گەنجن بەلام ھەرگىز پىناكەنن.
 لەھاوینەھەوار دەحەوینەوھ، من نازتان دەكىشم،
 پاشان ھەرچىيەكم ھەيە دەتاندەمى، لەچىتان كەمە؟
 ھىچ ... تەنھا بە جە كۆنەكانم دەتوانن وەك
 شازادەخانمىك جەل بپوشن .. (بەرەو لای گەنجىنەكە
 دەرۋا و تەماشای جەكان دەكا) دەواى چ دەردىك
 دەكا؟ من مائناوایی لەژيانى شكۆدار دەكەم ...

(كلىر بە قەنداخەكەوھ دىتە ژوورى)

كلىر: قەنداخەكە نامادەيە ...

خانم: مائناوا ئەي سەما، ئەي شەونشینی، ئەي
 شانۆ ... ئىۋوھ دەبنە مىراتگری ھەموو ئەمانە ...
كلىر: (گرز) جەكان بو خوتان ھەلگرن ...
خانم: (رائەچلەكى) چى؟

كلىڭر: (**بەئارامى**) پىيويستە خانم بىئىرى قەشەنگىتى

بۇ بىئىرن ...

خانم: چۇن بۇ لاي بەرگىدروو بىرۇم؟ خەرىك بووم بۇ خوشكەكەتم باس دەكرد ... جەناب دىلە، دەزانم كە پىيويستە بۇ رۇژانى دىدەنى جلى رەش بىپۇشم، بەلام پاشان ...

كلىڭر: خانم زۇر ناسك دەبن، تەنانەت خەمەكەشى

باعىسى ناسكىپۇشىي دەبىت...

خانم: ها ... حەقى خۇتانە، ديسان لەپىناوى

جەنابدا جل دەپۇشم. بەلام ئىستا دەبى جلى تايبەتى بۇ ماتەمىنى دوورخرانەوہى بىپۇشم. زۇر بەشكۇتر لە جلى ماتەمىنى مەرگى ... جلى نوئ و تازەتر بىپۇشم و ئىوہىش بە پۇشىنى جله كۇنەكانم يارمەتىم دەدەن. لەوانەيە بەپىدانى ئەو جلاڭە بەئىوہ خىرىكم بۇ جەناب كىردبى! كى چوزانى!

كلىڭر: بەلام خانم ...

سۇلانژ: خانم، قەنداخەكە ئامادەيە ...

خانم: لەویدا داینین، ئیستا دەیحۆمهوه، جلهكانم بۆ ئیوه .. هه مووی ددهمه ئیوه ..

کلیر: هه رگیز ئیمه ناتوانین جیگه ی خانم بگرینهوه، گه ر خانم ده زانی چ وورده کارییهك له پریکوپیک کردنی گه نجینه کهیدا ده کهین! گه نجینه که ی خانم لای ئیمه وهك میحرابی مریه می پاکیزه ی پیروز وهایه ... کاتی دهیکهینه وه ...

سۆلانژ: (گرژ) قه نداخه که سارد ده بیته وه ...

کلیر: کاتی هه ردوو ده رگا که ی ده کهینه وه، لای ئیمه ده لپی پوژی جه ژنه. ئیمه ته نانه ت زاتی سه یرکردنی جله کانی خانمان نییه، مافی ئه وه مان نییه. گه نجینه که ی خانم پیروزه چونکه جیگای جله کانی خانمه ...

سۆلانژ: به چه نه بازیستان خانم ماندوو ده کهن!

خانم: هه موو شتیك کۆتایی هات ... (ده ست به جله مه خمه لیه سووره که دا ده هیئی) جوانتر له هه موو، ته واو، " لانقان " بۆی دووریوم به تایبه تی بۆ من ..

وهره! بۇ ئىۋە! پېشكەشتانى دەكەم ... (جەكە

دەداتە كلېر و ديسان لە گەنجىنەكەدا دەگەرئ)

كلېر: ئۆو! بەراستى خانم؟ دەيدەنە من؟

خانم: (بەشېرىنى زەردەخەنە دەيگەرئ) بېگومان ..

وہك گوتم بۇ ئىۋە!

سۆلانژ: خانم زۆر مېھرەبانن ... (بە كلېر) سوپاسى

خانم بکەن ... دەمىكە حەزتان لىيىکردوۋە ...

كلېر: ھەرگىز زات ناکەم لەبەرى بکەم ... چەند

جوانە!

خانم: دەتوانن كورتى بکەنەۋە، دەتوانرئ لە

داۋىنەۋە لىي بگىرئ، زۆر گەرمىش دەبئ. من ئىۋە

دەناسم. جلى ئەستور بۇ ئىۋە باشە. سۆلانژ ...

ئەى چى بدەمە ئىۋە؟ پراۋەستە، باشە بۇ ئىۋەيش ...

وهره ئەم پىستە رىۋىيە ... (ھەلىدەگرئ و لەسەر

کورسىيەكە و لەناۋەراستى شانۇدا دايدەنئ)

كلېر: ئۆو ... پالتوى ئاھەنگ!

خانم: چ ئاھەنگىك؟

سۆلانژ: مەبەستى كلىر ئەوھىيە كە خانم لە جەژنە
گرنگەكانا ئەم جلانە دەپۆشن...

خانم: ھەرگىز ... باشە ئىوھ بەختتان ھەيە جلتان
دەدەمى ... من گەر خۆم بمەوى ئەوا دەبى بىكېرم.
بەلام من دەنيرم گراتترينيانم بو بى تاكو
ماتەمىنيھەكەى جەناب بەشكۆتر بى!

كلىر: خانم قەشەنگن!

خانم: نا ... نا .. سوپاسم مەكەن. ھىندە بەسە
ئادەمىزاد دەوروبەرەكەى خوى دلشاد بكا، منىش
جگە لە چاكەكردن كاريكى ترم نىيە! دەبى ئادەمىزاد
زۆر نارەسەن بى تا خراپەى بەرامبەر من
لېبەوشىتەوھ ... لەپىناوى چىدا؟ مەزەندەم دەكرد كە
بەھوى ژيانەوھ، بەھوى ئىوھوھ زۆر بەچاكى
بپارىزىم، بەلام ھىچكام لەم دۆستىيانە نەيانتوانى
لەبەرامبەر نائومىديدا ببەنە شورايەكى بلىد ... من
نائومىدم .. نامەكان! ئەو نامانەى كە تەنھا من لىيان
ئاگادارم ... سۆلانژ!

سۆلانژ: (سەر بۇ خوشكەكەي دادەنەوینى) بەلى

خانم!

خانم: (واقورماو) چى؟ ئو! ئيو! سەر بۇ كلير

دادەنەوینى؟ چەند پيکەنيناوييه! نەمدەزانی که
هينده قوشمەن!

كلير: خانم قەنداخەکه ...

خانم: سۆلانژ دەمويست ... سەيرە! ديسانەوہ کى

دەستى بۇ كليلى گەنجينەکه بردووه؟ دەمويست ...

راتان بزائم ئاخۇ کى ئەم نامانەي ناردبى؟ ئاشکرايە

هيچ پايەکتان لەسەر ئەو مەسەلەيە نييه. ئيوهيش

وہک من وەهان، ئيوهيش وەک من گيژ و ويژن ...

بەلام نازيزەکانم لەدواييدا حەقيقەت هەر ئاشکرا

دەبى. جەناب سەر لەو نەينىيە دەردەکا! دەمەوى

دەستوخەتەکەي پيشکنن و بزائن کى توانيويتى

پيلانىكى ئاوها بچنى .. تەلەفونەکه ...! کى دەستى

بۇ تەلەفونەکه بردووه؟ بۇچى؟ هيچ کەس تەلەفونى

کرد؟ (بيدهنگى)

كلير: بەلى من ... کاتى جەناب ...

خانم: جەناب؟ كام جەناب (**كلير بيدهنگه**) قسه
بكهن!

سولانژ: كاتى كه جەناب تەلەفونى كرد ...

خانم: گوتتان چى؟ لەزىندانەو؟ جەناب لەزىندانەو
تەلەفونى كرد؟

سولانژ: جەناب بە كه فالەت ئازادكراوه ...

كلير: لە " بىلبوكى " چاوپىي خانم دەكهن!

سولانژ: ئوو ... خانم گەر دەتانزانى ...

كلير: خانم ھەرگىز ليمان نابورىت ...

خانم: (**ھەلدەسى**) قسەشتان نەكرد! تەكسىيەك ...

سولانژ: زوو، خيرا تەكسىيەك، زوو .. پاكەن ...

پاكەن ... (**سولانژ بۇ دەرەوھى ژورەكە دەنيړى**)

پالتۆكەم! بچولین! شیت بوون يان من خەريكە شیت

دەبم! (**پالتۆ سمۆرەبيەكەى دەپۆشیت، بۇ كلير**)

كەى تەلەفونى كرد؟

كلير: (**بەدەنگيكي بى گوناھانە**) پينچ دەقيقە بەر

لەھاتنەوھى خانم...

خانم: دەبوايە زوو پېتان بگوتمايە ... قەنداخەكە سارد بۆتەوہ. ھەرگىز ناتوانم چاوەرپى ھاتنەوہى سۆلانژبەكەم .. ئوۋ! گوتى چى؟

كليڭ: ھىچ ... ھەمان ئەو شتەى كە پىمگوتن ...

خانم: ئاھ ... ھەمىشە ھىمن و لەسەرخۆيە، تەنانەت ھوكمى لەسەيدارەدانىش بەلايەوہ جياوازى نىيە، تەبىعەتە ... ئى دوايى؟

كليڭ: ھىچ ... گوتى دادگا نازادى كردوہ ...

خانم: چۆن دەبى بەم نيوہى شەوہ لەزىندان بىتە دەرى؟ ئەرى كليڭ ... قازىيەكان تا ئەم كاتەى شەو كاردەكەن؟

كليڭ: ھەندى جار تا درەنگتريش ...

خانم: ھەتا درەنگتر؟ ئيوہ چۆن ئەمە دەزانن؟

كليڭ: ئاگام لەو مەسەلانە ھەيە، كتيبي رۆمانى پولىسي دەخوينمەوہ...

خانم: ئوۋ! بەراستى؟ زۆر سەيرە ... كليڭ بەراستى ئيوہ كچىكى قۆشمەن ... (سەيرى كاتزميرە بازنەكەى دەكا) درەنگى پىچوو ... (بىدەنگىيەكى

دریژ (بیرتان نهچی، بهری پالتۆکه میان بدهنی
بیدورنه وه ...

کلیر: سبهینی دهیبه مه لای بهرگدروو ... (**بیدهنگی**
دریژ)

خانم: حسابه کیش .. حسابی خهرجی پوژانه ...
کاتم ههیه بیهینن ...
کلیر: لای سۆلانژه ..

خانم: راسته ... چهند گیژم! سبهینی سهیری دهکه م
... (تهماشای کلیر دهکا) ئا تۆزی وهرنه پیشی ...
وهرنه پیشی ... چیی؟ میکیاژ ... میکیاژتان
کردوو؟ (بهپیکه نینه وه) چیه کلیر ... ئیوهیش
میکیاژ دهکه ن؟

کلیر: (**زۆر سه غلهت**) خانم ...

خانم: ئاه ... نکولی لیمه که ن .. حهقی خۆتانه، بزین
کچه که م .. بزین! میکیاژتان بۆ کئ کردوو؟ راست
برۆن؟

کلیر: تۆزیک پۆدره م کردوو ...

خانم: ئەو پۆدرە نىيە، ئەو سووراو، خۆلەمىشى
گولەباغە! ئەو سووراو، يەكە ئىتر من بەكارى ناھىنم
... حەقى خۆتانە ... ھىشتا گەنجن، كچەكەم خۆتان
جوانتركەن! (**دىسان تەماشى كاترۇمىرە**
بازنەبىيەكەى دەكا) چىيان كىرد؟ وا نىووشەو و ھەر
نەھاتنەو ...

كلىر: تەكسى كەمە ... دەبى تا وىستگەى
تەكسىيەكان پروا ..

خانم: بەراست؟ حسابى كاتم لا نەماو، بەختەو ھىرى
شىئىتى كىردووم. لەم كاتەى شەودا جەناب تەلەفونى
كىرد و گوتى ئازاد كراو!

كلىر: خانم دانىشەن ... دەپروم قەنداخەكە گەرم
دەكەمەو ... (**دەبەوئىت بچىتە دەرەو**)

خانم: نا ... تىنووم نىيە، ئەمشەو شەمپانىا
دەخۆينەو، ئەمشەو بو مالەو ناگەپرىينەو ...
كلىر: كەمىك قەنداخ ...

خانم: (**بەپىكەنەنەو**) من بەئەندازەيەكى تەواو
توورەم ...

كليئر: ئاشكرايه ...

خانم: ئيوه، بهتاييه تي تو و سولانژ چاوه پرى مهكهن،
خير ا برؤن و بنوون.. (له پىردا كاتژمير كه ده بينى)
چى؟ كاتژمير؟ ليرهدا چى دهكات؟ ئه مه له كو يو ه
كه ييه ئيره؟

كليئر: (زؤر سه غله ت) كاتژمير؟ ئه مه كاتژميرى
موبه قه ...

خانم: چى؟ من هه رگيز نه مديوه!

كليئر: (كاتژمير كه هه لده گرى) له سه ر ره فه كه بوو،
ده مي كه له وي دا يه ..

خانم: (به زه رده خه نه وه) راسته ... من كه مي ك له
ئه حوالى موبه ق بينا گام. ئه وي شوينى ئيوه يه،
مولكى خوتانه، ئيوه خاوه نى ئه وين ... به لام سه يرم
ليدى كه بو چى كاتژمير كه تان هينا وه ته ئيره!

كليئر: ئيشى سولانژه ... بو ئه وه ي ژووره كه ري كخا،
ئاخر ئه وه رگيز متمانه ي به كاتژميرى ديوارى نييه

..

خانم: (به زەردەخەنەوہ) سۆلانژ زۆر بەمیقاتە ...

بەوہفاترین کارەکارەران خزمەتم دەکەن ...

کلیر: ئیمە عاشقی خانمەین ...

خانم: (بەرەو لای پەنجەرەکە دەروا) پیویستە واین

... چی ھەبە بۆم نەکردین؟

(دەچیتە دەری)

کلیر: (تەنیا، بە غەمەوہ) خانم وەکو شازادەکان

پۆشتەیی کردین. خانم چاودییری کلیر یان سۆلانژی

دەکرد، چونکە خانم ھەرگیز ئیمە لەیەکتەر

جیاناکاتەوہ. خانم لەمیھرەبانییەکانیا نوقمی کردین،

خانم مۆلەتی ئەوہی بە ئیمەدا، من و خوشکەکەم

بەیەکەوہ بژین، ئەو شتە بچوکانەیی داینی کە ئیتەر

خۆی پیویستی پێیان نەبوو. خانم بیزار نابێ لەوہی

یەک شەمموان بۆ کلێسا برۆین و لەنزیکییەوہ نوێژ

بکەین.

خانم: (لەدەرەوہی کولیسەکان) گۆی بگرن ... گۆی

بگرن!

كليئر: كاتى ئاوى پيروۆى بۇ رادەگرين، ليىمان
وهردهگرى و ههنديك جاريش بهنووكى دهستكييش
تۆزىك بهئيمهيشدا دهپرژيىنى ...

خانم: (لهدهروهى كوليسهكان) تهكسى ... هات؟
ها ... دهليىن چى؟

كليئر: (بهدهنگى بهرز) ميهرهبانىيهكانى خانم
دهژمارد ...

خانم: (ديتته ژوروى و بهزهردهخهنهوه) چ
شانازىيهكه! چ شانازىيهك و چ خهساردىيهك!
(دهست دهخاته سهر مۆبيلهكه) ئيوه ئيره پر لهگول
دهكهن كهچى مۆبيلهكان پاك ناكهنهوه!

كليئر: خانم لهكارهكانمان نارازىين؟

خانم: كليئر ... زور رازيم! من دهپوم ...

كليئر: خانم ... گهرچى قهنداخكه سارد بوتهوه،
بهلام كهمىكى لى بخونهوه ...

خانم: (بهپيىكهنينهوه بهسهر كليردا دهچهميتهوه)
ئيوه دهتانهويىت من بهقنداخ و گول و
سهرپهرشتىيهكانتان بكوژن! نهمشه و ...

كليڀر: (به تاسه وه) ته نها توڙي ...

خانم: ئه مشه و شه ميانيا دهخومه وه ... (به ره و لاي
سيني قه نداخه كه ده روا. كليڀر به هيواشي
له قه نداخه كه نزيك ده بيته وه) قه نداخ! به ده فرى
ميوانداريشه وه! به چ بونه يه كه وه!

كليڀر: خانم ... ته نها توڙي بخونه وه ...

(كليڀر ده يه وي قه نداخه كه بكات به ده مي

خانمه وه)

خانم: ئه م گولانه لابه ن! بيبه نه ژوره كه ي خوتان،
بچه وينه وه! (ناورد ه داته وه، پيده چي بيه وي بچيته
ده ره وه) جه ناب نازاده! جه ناب نازاده و منيش
ده چم بولاى ...

كليڀر: خانم ...

خانم: (خانم ه لډي، له پشته وه هاوارده كا) ئه م
گولانه لابه ن! ئه و گولانه زياده ن ...

كليڀر: (ته نيا) خانم باشن، خانم قه شه نكن، خانم
ميهره بانن، به لام ئيمه يش نمه ك حه رام نين و به و
جوړه ي كه خانم ده ستوورى داوه له ژوره كانا دوعاى

بۇ دەكەين. ھەرگىز دەنگ بەرزناكەينەوہ و تەنانەت زات ناكەين لەبەردەمىدا يەكتىرى بە "تۆ" بانگ بكەين. خانم بەمىھرەبانييەكانى دەمانكوژيٽ، بە چاكەكانى ژەھرخواردمان دەكا، چونكە خانم باشن، خانم قەشەنگن، خانم مىھرەبانن. ھەموو يەك شەمموانىك مۆلەتمان دەدەنى لەگەرماوہكەى خۇيدا خۇمان بشۆين، ھەندى جار نوقلېكمان دەداتى، لەگولە پزىوہكان بارمان دەكا. خانم قەنداخمان بۇ دروست دەكا، خانم لەبارەى جەنابەوہ قسەمان بۇ دەكا و تامى تاميمان دەكا، چونكە خانم باشن، خانم قەشەنگن، خانم مىھرەبانن!

سۇلانژ: (دىتە ژوورى) نەبخواردەوہ؟ ئاشكرايە ...

دەمزانى ... دەستخۇش!

كليڤر: ھەزم دەکرد لەجىگەى من بوونايە ...

سۇلانژ: دەتوانن گالتم پىبەكن، خانم رايكرد؟ كليڤر

... خانم لەدەستى ئىمە ھەلھات؟ چۆن ھىشتتان

رابكا؟ ئىستا جەناب دەبىنى و لەھەموو شتىك

تىدەگا ...

کلیر: هیئده گلهیی مهکهن .. گاردینالهکه م کرده
قهنداخهکهوه، بهلام نهیویست بیخواتهوه، خهتای منه
که ....

سۆلانژ: وهك ههمیشه ...

کلیر: که قورگی خهريك بوو بهپیدانی ههوالی
نازادکردنی جهناب ئاگری دهگرت!

سۆلانژ: ئیوه یهکه مجار دهستتان پیکرد ...

کلیر: ئیوهیش تهواوتان کرد ...

سۆلانژ: نه مدهتوانی کاریکی تر بکه م، ده مویست
خۆم بگرم ... ئاه، ئیستاش تاوانبارم دهکهن. من
هه موو شتیکم کرد تا ئیوه سه ربکه ون، بو ئه وهی
کاتتان بو ئه نجامدانی کاره که هه بی، تا ئه و
جیگه یه ی که بلوی، هیواش هیواش به
پیلیکانه کانداهاته خواری، به چۆلتیرین شه قامدا
رۆیستم. هیئده ته کسی به به رده ممدای تیپه ری که ئیتر
نه متوانی بانگ نه که م. بی ویست ته کسیه کم راگرت،
به لام له کاتی کدا که من خۆم دوا ده خست، ئیوه هه موو
شتیکتان خهراپ کرد. ئیوه هیشتتان خانم پروا،

جگه له ههلهاتن چارهيهكى ترمان نيهه. با
كهلوپهلهكانمان بهرين، با خويمان پزگاركهين ...
كليير: تهواوى فيلهكان بيسوود بوون، ئيمه بهنهفرهت
بووين!
سوئانژ: بهنهفرهت بووين؟ ديسان كهوتنهوه قسهى
قور!
كليير: خوئان دهزانن دهليم چى ... باش دهزانن كه
شتهكان تووشمان دهكهن ...
سوئانژ: وا مهزهنده دهكهن شتهكان بير له ئيمه
دهكهنهوه؟
كليير: ئيشيان ئهمهيه، خيانهتمان ليدهكهن. ئيمه
دهبى زور گوناھبار بين بوئه ئاوا گهرموگور
تاوانبارمان دهكهن! هيندهى نهمابوو شتهكان ههموو
شتى بهخانم بلين. پاش تهلهفون، نورهى دهمان بوو
كه خيانهتمان ليكا. ئيوه وهك من شاهيدى
گومانهكانى خانم نهبوون! بينيم يهك راست پرووه و
ئاشكراكردى نهينيهكه دهچى، هيچ شتيكى پهى
پينهبرد، بهلام ههموو شتيكى ههست پيكر!

سۆلانژ: ئەو كاتەش ھېشتتان بېروا ...

كليڤر: سۆلانژ ... من خانم بېنى، بېنىم كە كاتژمىرى موبەق ئاشكرا دەكا كە بېرمان چوو بوو بېخەينەو ھە جىڭاي خۆي، بېنىم پۆدرەي سەرمىڭى ئارايشت ئاشكرا دەكا، سووراوھەكەي پوخسارم ئاشكرا دەكا كە بەباشى پاكم نەكردبووھە، تەنانت ئەوھيش ئاشكرا دەكا كە ئىمە پۇمانى پۇلىسىي دەخوئىنەوھە .. بەردەوام ئاشكراي دەكردين و منيش ... بەتاقى تەنيا .. بەرگەي ھەموو ئەوانەم دەگرت، بە تاقى تەنيا شاھىدى ھەرەسھېنانى خۇمان بووم ...

سۆلانژ: پىويستە بېرۆين. كەلوپەلەكانمان بەرين و بېرۆين، كليڤر زووكەن ... شەمەنەفەر دەگرين، كەشتى دەگرين ...

كليڤر: بۇ كويى بېرۆين؟ بۇ لاي كى؟ من ھىڭى ھەلگرتنى جانتايەكىشم نېيە ..

سۆلانژ: بۇ ھەر كويىكە بى دەپۆين .. بۇ لاي ھەر كەسيك بى دەچين ...

كلىر: بۇ كويى بېرۇين؟ چۆن گوزهران بكهين؟ ئىمه
هەژارين!

سۆلانژ: (تەماشاي ئەملاولا دەكات) بيبهين ...
.. بيبهين ..

كلىر: پارە؟ ناھيلىم ... ئىمه دز نين. پولىس زۆر
بەزوويى دەماندۆزىتەوہ ... پارە تىوہمان دەگلىنى
... سۆلانژ .. كاتى بينيم شتەكان يەك لەدواى ەك
تووشمان دەكەن، ئىتر من لييان دەترسىم. كەمترين
هەلە بەگيرمان دىنى ...

سۆلانژ: نەعلەت ... نەعلەت لە ھەموو شتىك ...
پيوستە تەنھا ريگەي ھەلھاتن بدۆزىنەوہ ...

كلىر: ئىمه تياچووين ... تازە درەنگە ...

سۆلانژ: ئومىدەوارم نەتانەويى لەم پەشيوييەدا
بمىننەوہ، سبەينى ھەردووكيان دىنەوہ. تىدەگەن
كى نامەكانى رەوانە كردووه ... لەھەموو شتىك
دەگەن! ھەموو شتى! مەگەر نەتانىينى كەچۆن
لەشادومانيدا پرشنگى دەدا! مەگەر ھاتنەخوارەوہى
بەپىپلىكانەكاندا، پىرۆيىنى سەرفرازانەى،

خۆشبهختىيە ترسناکه که يتان نەبىنى؟
شادومانىيە کهى له شەرمە زارىي ئىمە وەيه،
کراسە کهى له سوورىي تەريقىي ئىمەيه، پالتۆ
فەرووہ کهى ... ئاھ ... پالتۆ فەرووہ کهشى برد...

کليپر: زۆر ماندووم!

سوئال: کاتى ئەو يە سکالا بکەن. نەرم و نيانىتان
خۆي لە کات و شوپىنى خۆيدا دەردەخات.

کليپر: زۆر ماندووم!

سوئال: ئاشکرايه ... کاتى خانم بى گوناھ بى ئەوا
کارە کهرەکان گوناھبارن. بى گوناھىي خانمىش زۆر
ئاسانە. بەلام من ... گەر کوشتنى ئيوهم پى
بسيپردرايه، سويند دەخۆم سى و دووم لى نەدەکرد
...

کليپر: ئاخىر سوئال:

سوئال: ئاخىرى چى؟ ئەو قەنداخە ژەھراوييە، ئەم
قەنداخەي کەنە تاندەويست بيخۆنەو، بەزۆر
شەويلاگتەنم دەکردەو و دەمپژانە گەرووتانەو،
نە تاندەويست بمرن؟ ئەوسا لەبەر دەمتانا دەکەوتە

سەر چۆك و بە پارانانە وەو دەواینی كراسەكە تانم ماچ
دەكرد بۆ ئەو دەی ناچار تانكەم هەلیقورینن ...
نە تاندەو یست بمرن؟

كلیر: بەرەو مردن پۆیشتن هەروا ئاسان نەبوو ...
سۆلانژ: بە راستتانه؟ دەمتوانی ژیان تان پئی تەنگ
كەم. كارێكم دەكرد كە بە پارانە وەو ئەم ژەهرە تان لی
داوا بكرد مایە. لەوانەیش بوو نەمدایە پیتان، هەرچی
چۆنیك بیئت ژیان تان پئی بەرگە نەدەگیرا ...

كلیر: كلیر یان سۆلانژ توورەم دەكەن ... من
تیکە لاوتان دەكەم، كلیر یان سۆلانژ... هەرگیز
لیكتان جیا ناکەمەو، ئیو تۆورەم دەكەن، تۆورەم
دەكەن. من هەمیشە ئیو بە باعیسی هەر هەموو
بەدبەختییەكانمان دەزانم ...

سۆلانژ: زات بكەن و دووبارە بکەنەو ...
كلیر: (بەرامبەر بە بینەران، كراسە سپییەكە لەسەر
كراسە رەشەكەى خۆیەو لەبەر دەكات) من ئیو
بەتاوانیكى گەورە گوناھبار دەكەم!

سۆلانژ: دىوانه ن يان سه رخوشن! هيچ تاوانىك
له ميانا نيبه. كليز ته حه داتان ده كه م كه به تاوانىكى
دياريكراو گونا هبارمان بكن!

كليز: كه واته ئيمه ئه م تاوانه ده خولقيين، چونكه ...

(له وديو كه له گييه كه وه هه ناسه بركييه تى)

ده تانويست سو كايه تيم پيبكه ن! نار ه حه ت مه بن! تف
له پرو خسارم بكن! بمخه نه قور و چلپا وه وه!

(سۆلانژ خوى وه رده چه رخيى و كليز له

كراسه كه ي خانمدا ده بينى)

سۆلانژ: ئيوه جوانن!

كليز: پيا هه لدان بخه نه لا وه. ئيمه ده ميكه درؤ و
دل ه پراوكى به ره و مه سخ بوونمان ده بات ... زووكه ن!

زووكه ن! من چيتر تينوتاوى شه رمه زارى و

سه رشور ييم نيبه! هه مووان ده توانن قسه كانى

ئيمه يان گوى ليبيت ... پيبكه ن، شان هه لته كيئن،

ئيمه به شيىت و حه سوود بزائن، منيش ... كليز ...

له تامو چيژدا ده له رزم و ده مه وئى له خوشيدا بحيلينم!

سۆلانژ: ئيوه جوانن!

کلیئر: جنيو بدن ...

سولانژ: ئيوه جوانن!

کلیئر: له وه گه پرين! له پيشه کی گه پرين، جنيو بدن!
سولانژ: ئيوه وام ليده کهن ئه فسوون بم! چه وسه له م
نه ما!

کلیئر: گوتم جنيو بدن! چاوه پي ئه وه مه کهن
له پيناوی ئه و جلانه دا که له بهرتان کردووم
چاوه پروانی پيا هه لدانتان بم. من به جنيو و سوکايه تی
و تف داپوشن!

سولانژ: يارمه تيم بدن!

کلیئر: من رقم له کاره که ره که نه، له خه لکانی بی شه ره ف
و ناره سه ن بيزارم. کاره که ره کان سه ر به ره گه زی
ئاده ميزاد نين. هه لميکن به ژووره کانمانا،
به پاره وه کانمانا دینه ژووری، دینه ناخمانه وه،
گلاومان ده کهن. من ئيوه ده رشيئمه وه! (**سولانژ**
ده جوولئی و به ره و لای په نجه ره که ده چيئت) لي ره
بميينه وه!

سۆلانژ: دەرۆم بۆ ژوورەكەم ... دەچمە سەرى ...
دەچمە سەرى ...

كلير: دەزانم كە بوونيان وەك بوونى گۆرھەلكەن و
كەناس و پۆليس پيويستە. بەلام ئەى ئەوانە ھەمان
ئەو كەسانە نين كە ئەم دونيا جوانە دەخەنە
گواو ھو ھ؟

سۆلانژ: بەردەوام بن ... بەردەوام بن ..

كلير: لمۆزى ئيوە ترس و پەشيمانىيە، ئانىشكتان
چرچ و لۆچ بوو، جەستەتان بۆ پۆشىنى جلو بەرگى
بەكارھينراوى ئيمەيە. ئيوە ئاوينەيەكن كە ئيمە
جوراوجور پيچەوانە دەكەنەو. ئيوە دەروازەى دەرد
و دنيايى و سەرشۆرى ئيمەن!

سۆلانژ: بەردەوام بن ... بەردەوام بن ...

كلير: چيتر ھەوسەلەم نەماو، خيراكە! تكاتان
ليدەكەم ئيوە .... خوايە بەتال بوومەو و شتيكى تر
نادۆزمەو، ئيتر جنيوم پى نەما. كلير ... ئيوە
رۆحمتان ھيناو ھتە سەر لووتم!

سۆلانژ: بهیلن با پرۆم. بهه مووان راده گه یه نین با بۆ
ته ماشا کردنمان بیینه بهر په نجه ره کان، پیویسته گوی
له قسه کانمان رادیرن ...

(په نجه ره که ده کاته وه، به لام کلیر بۆ

ژووره که ی راده کیشتی)

کلیر: خه لکی ئا پارتمانه که ی به رامبه ر ده مانینن!

سۆلانژ: (له بانیزه که وه) جا کوا ... هه وا خو شه ...

با ده مه ژینن!

کلیر: سۆلانژ ... سۆلانژ له لام بمیننه وه ... وهرنه

ژووری!

سۆلانژ: من نه قلم له ده ست نه داوه ... خانم ناوازی

کوکوختی هه بوو، دوستانی هه بوو، شیرفرۆشه که ی

هه بوو ...

کلیر: سۆلانژ ...

سۆلانژ: بیده نگ ... شیرفرۆشی به یانیانی! په یکی

سه حه ری! زهنگی گوی نهوازی! کابرای رهنگپه ریو و

قۆزی! به لام ته واو ... ئیتر کاتی سه مایه!

کلیر: چی ده که ن؟

سۆلانژ: (بەشكۆۋە) من ئەم پووداۋە پادەگرم،

بكهونه سەرچۆك!

كليئر: سۆلانژ ...

سۆلانژ: بكهونه سەرچۆك!

كليئر: خەريكن زۆر پيى لى ھەلدەپرن!

سۆلانژ: بكهونه سەرچۆك، لەبەرئەۋەى من لە

عاقىبەتم ئاگادارم ...

كليئر: دەتانهۋى بمكوژن؟

سۆلانژ: (بەرەۋ لاي كليئر دەپوا) ھيوادارم.

نائومىدىي نازاتم دەكا، ھەر جۆرە كارىكم لى

دەۋەشىتەۋە .. ئاھ .. ئىمە بەنەفرەت بووين!

كليئر: بەسە!

سۆلانژ: ئىۋە نەتانويست تا سنوورى تاوانكردن

بچنە پيشى!

كليئر: سۆلانژ!

سۆلانژ: نەجولپن! با خانم گوپى لەقسەكانم بى. ئىۋە

مۆلەتتان دايە راکا، ئىۋە ... ئاھ ... چەند حەيف كە

ناتوانم تەۋاۋى رىق و كىنەمى پيشان بەم، كە ناتوانم

تەۋاۋى ئىش و ئازارەكانمى بۇ دەرخەم. بەلام
ئىۋە... ئىۋەى ترسنۆك و بى شعور پىگەتاندا پراكا.
ئىستا سەرگەرمى شەمپانیا نۆشىنە... نەجولین!
مەرگ ئامادىيە و بۇ ئىمە خۆى مەلاس داۋە ...

كلير: بهيلن با برۆم ...

سولانژ: نەجولین ... خانم، رەنگە منىش لەگەل
ئىۋەدا، ئازايەتى فریودانى خوشكەكەم و لەهەمان
كاتىشدا پىگەى خۆم بەرەو مەرگ پەيداكەم ...

كلير: دەتانەۋى چى بكن؟ بەم جۆرە كارانە
عاقىبەتمان چى دەبىت؟

سولانژ: كلير تكاتان لىدەكەم وەلامم بدەنەۋە ...

كلير: سولانژ با بەس بىت، ئىتر تاقەتم لى برا، وازم
لى بىن!

سولانژ: نازىزم من بەتەنھا بەردەوام دەبم. نەجولین!
كاتى كەرەستەى ئاۋا گونجاوتان بەدەستەۋە بووبىت
مەحال بوو خانم بىتوانىايە هەلبى ... (**بەرەو لای**
كلير دەپوا) ئەمجارەيان كارى كىژىكى هەند
ترسنۆك تەۋاۋ دەكەم.

كليڙ: سۆلانژ .. سۆلانژ .. يارمه تي!

سۆلانژ: ئەگەر دەتانه وي .. فەرموو ھاوار بکەن!

خانم فەرموو دوا ھاوارتان بکەن! (سۆلانژ دەست دەنيته بيبي كليڙ که له سوچيکدا گرمۆله بووه) وا ئيتر خانم مرد! لەسەر سيسيەمه که کهوتووہ ... بەدەستکييشی موبەق خنکيئراوه، خانم دەتوانی دانيشييت ... خانم دەتوانی بە مادموازييل سۆلانژ بانگم بکا، هەلبەتە بەهۆی ئەو کارهوه که کردم لەمهولا خانم و جەناب بە مادموازييل سۆلانژ لۆمرسيە بانگم دەکەن. دەبوايە خانم ئەو جلکە پەرشەي داکەندايە. چەند قەشمەرييە... (لاسايي دەنگي خانم دەکاتەوه) سەيرکەن جلي پەشم بۆ کارەکه رەکەم پۆشيوه. کاتي گەرانەوه لە گۆرستان، تەواوی خزمەتکارانی گەرەك لەبەردەمدا بەپريز دەپۆن وەك بليی من بەشيکی خانەواده که بم. بەزۆريی جوړيک پەفتارم دەنواند که لەوه دەچوو ئەويش بەشيکی خانەواده که بووبی. مەرگ ئەم نوکتەيهی تەواو کرد. ئۆو خانم! من لەگەل خانمدا

بەرامبەرم و سەرفرازانە پرى دەكەم ... (پيىدەكەنى)
نا جەنابى موفەتتېش ... نا ... ئىۋە ھىچ شتېك
لەكارەكەم نازانن! ھىچ شتېك لەكارە ھاوبەشەكەمان
نازانن، ھىچ شتېك لەھاوبەشىمان بۇ تاوان كىردن
نازانن! جەلەكان؟ ئوۋ! خانم دەتوانن بۇ خۇيانى
ھەلبىگرن، من و خوشكەكەم جلى خۇمان ھەيە،
ئەوانەى كە شەوانە بەدزىيەۋە لەبەريان دەكەين.
ئىستا من جلى خۇم ھەيە و لەگەل ئىۋەدا
ھاۋچەشنىم. من خاۋەن جلى سوورى تاوانبارەكانم.
جەناب دەخەمە پىكەنن؟ دەبمە ھۆى زەردەخەنەى
جەناب؟ وا دەزانن شىتم؟ واى بۇ دەچىت كە
پىۋىستە كارەكەرەكان زۇر خۇش سەلىقە بن تاكو
ئەو لار و لەنجانە نەنوینن كە تايبەت بە خانمانە!
بەپراست دەمبورن؟ ئەو خاۋەن دل و دەروونىكى
باشە، دەيەۋى بەشكۆۋە لەگەلمدا بجەنگى، بەلام من
لەو دىرندەترىشم مالىى كىردوۋە. خانم ...
سەرنجتانداۋە كە من چەند تەنىام؟ ئاخىرىيەكەى!
ئىستا من تەنىام؟ دەترسم! من دەتوانم بى بەزەيىانە

لهگهلتانا بدویم بهلام دهتوانم میهره بانیش بم. ئەم ترسهی خانم قهره بوو دهکریته وه. له نیوان بۆن و گۆل و جله کانییه وه، به تایبه تی ئەو جله سپیییهی که له شه ونشینیی ئۆپرادا دهیپۆشی، ئەو جله سپیییهی که هه میشه من لییم قه دهغه کردووه. له نیوان زیڕ و زیو و کابرای دۆستییه وه زۆر به باشی قهره بوو دهکری ... من، من خوشکه کهم هه یه. به لئی من ئازایه تی هه موو شتیکم هه یه ... چ که سی، چ که سی دهتوانی بیده نگم بکات؟ کئی دهویری پیمبلی: "کچم"؟ من خزمه تم کردووه، ئەو جولانه وه یه م ئەنجامدا وه که پیویستی کاره که رییه، زهرده خه نه م له سه ر لیوم بو خانم خولقاندووه، له پیناوی ریکخستنی جیگای نووستندا، له پیناوی شۆردنی کاشیدا، له پیناوی سه وزه شتنه وه دا، له پیناوی گوی قولاخدانی ئەودیه و ده رگادا پشتم چه ماندۆته وه. به لام نیستا له سه ر پی راده وه ستم، ریک و پته و راده وه ستم، من ئاده میزادیکی خنکینه رم، مادموازیل سۆلانژ، ئەو که سه ی که خوشکه که ی خوی خنکاندا! بیده نگ بم؟

خانم بەراستی ھەستیارن! دلم بۇ خانم دەسووتى!
 دلم بۇ پىستى سىپى و ئاورىشىمى و گويى گچكە و
 مشتى بچووكى دەسووتى، من مەلى ئاويىم! من
 قازى خۇم ھەيە، من بەپۆلىسەو پەيوەستم. كلير؟
 ئەو بەراستى خانمى زور ... زور خۇش دەويست! نا
 جەنابى موفەتتىش، من لەبەردەمى ئەوانەدا ھىچ
 نالىم، ئەو شتانە تەنھا بەخۇمانەو پەيوەستە ...
 بەلى بچكۆلە! ئەمشەو شەوى خۇمانە! (جگەرەكە
 دادەگىرسىنى و ناشىيانە دەكىشىت، دوکەلەكە
 دەخاتە كۆكەكۆك) نە ئىوہ و نەھىچ كەسىكى تر
 شتىك نازانن. جگە لەوہى كە سۇلانژ ئەمجارەيان تا
 كۆتايى رۆيشت. ئىوہ ئەو بەجلكە سوورەكانىيەوہ
 دەبىنن، ئەو دەيوئى پروا ... (بەرەو لاي پەنجەرەكە
 دەچى و دەيكاتەوہ، دەچىتە سەر بانىژەكە و ئەم
 رستانە دوايى پشت لەبىنەران و پرو لە شەو دەلى،
 شەنەكە پەردەكە دەلەرىنى) دەروا و بە پىپلىكانە
 گەرەكانا بەرەو خوار دەبىتەوہ. پۆلىس
 لەگەلپايەتى، وەرەنە سەر بانىژەكە لەنىو تۆبەكارە

رەشپۆشەكانا تەماشای رې پۈيشتنەكەى بكن.
نيوهرۈيه، مەشخەلېكى نۆ موونى بەدەستەوہيه،
جەللاد لەتەنيشتيانەوہ وەستاوہ و قسەى عەشق
بەگوچكەيدا دەچرپينى. جەللاد لەلاى منەوہيه .. ( )
پيدەكەنى) تەواوى كارەكەرەكانى گەرەك، تەواوى
ئەو خزمەتكارانەى كە كليريان بۆ خانوچكەى
ئەبەدىي بەرې كەرد، لەگەلیدا دەرۈن ... (**تەماشای**
دەرەوہ دەكا) تاجەگولېنكە و ئالا و ئەسپ دەهيئن،
زەنگ ليدەدەن، رېورەسىمى بەخاك سپاردن دەست
پيدەكەرى. قەشەنگە ... نا؟ يەكەمجار سەرەك
خزمەتكارەكان بەجلى رەسىمى و بەبى يەخەى
ئاوريشمينەوہ بەتاجەگولېنكەكانيانەوہ دین، پاشان
شاگردەكان و شوڤيرەكان بە پانتۆلى كورت و
گۆرەوى سىپيەوہ بەتاجەگولېنكەكانيانەوہ دین،
پاشان خزمەتكار و دواييش كارەكەرەكان بە
نیشانەى خانەوادەيى ئيمەوہ دین، پاشان دەرکەوان
و دواييش نوينەرانى ئاسمان دین، من رينوينيان
دەكەم، جەللاد نەوازشم دەكا. ئەوان بانگم دەكەن،

منیش رهنگپه پریو به ره و مهرگ دهرۆم .. (دیتته
 ژووری) چ گولئی! به خاکسپاردنی باش بوو ... نا؟
 کلیر ... کلیره گچکه و بیچاره کهم! (به کول دهرگی و
 خوی به سهر کورسییه که دا دها، هه لده سی) خانم
 ... بی سووده، من گوئی رایه لئی له پولیس ده کهم،
 ته نها ئه و تیمده گا، پولیسیش په یوه سستی دونیای
 دهرکراوانه .. (کلیر که له لایه ن بینه رانه وه ده بینری،
 ئانیشکی به ده سگره یه کی موبه ق داپوشیوه و گوئی
 له قسه کانی خوشکه که ی راده گری) ئیستا ئیمه
 مادمازیل سۆلانژ لومرسیه یین، لومرسیه، تاوانباری
 به ناوبانگ ... (ماندوو) کلیر .. ئیمه تیاچووین!
 کلیر: (به ناله وه ... به دهنگی خانم) په نجره که
 داخه ن و په رده کان دابه نه وه!
 سۆلانژ: درهنگه ... هه مووان نوستوون، با واز بینین!
 کلیر: (به دهست ئه مر ده کات بیدهنگ بی) کلیر
 قه نداخه کهم بو تیکه ن!
 سۆلانژ: ئاخر ...
 کلیر: پیم گوتن قه نداخه کهم ...

سۆلانژ: خەریکین لەماندوویدا دەمرین. با بەسبێ! ( )

لەسەر کورسییەکە دادەنیشی ( )

کلیر: ئاھ ... نا ... کارەکەرەکم! ئیوھ وا دەزانن
بەسەلامەتی دەردەچین؟ زۆر ئاسانە ئادەمیزاد لەگەڵ
با دا پیلان بچنی و لەگەڵ شەودا دەست تیکەڵ بکا.
سۆلانژ: ئاخر ...

کلیر: هیچ مەلێن، من دەبێ دوواین سات ریکخەم ...
سۆلانژ: ئیوھ من لەخۆتاندا دەپاریزن!
سۆلانژ: نا ... نا! ئیوھ شیتن ... ئیمە دەروین، کلیر
زوکەن .. لیڤە نامینین، مالهەکە ژەهراوی بوو.
کلیر: لیڤە بمیننەو!

سۆلانژ: کلیر مەگەر نابینن چەند لاوازم؟ نابینن
چەند رەنگم پەریوھ؟

کلیر: ئیوھ ترسنۆکن! گوی رایەلم بن. سۆلانژ ئیمە
لەسەرەتاداین و تا کوتایی دەروین. ئیوھ بەتەنها
بوونی هەردوو کمان لەخۆتاندا هەلەگرن، پێویستە بۆ
ئەم کارەیش زۆر بەهیز بن. لەزینداندا هیچ کەس
تیناگا لەوھی کە من بەنهیینی لەگەڵتانام، بەتایبەتی

ئەۋكاتەى كە حوكم دەدرين. ئەۋە لەبىر مەكەن كە
ئىۋە منتان لەخۇتانا ھەلگرتوۋە، ئەۋىش بەتەرزىكى
زۆر گرانبەھا. ئىمە جوان و ئازاد و خۇشحال دەين،
سۇلانژ نابى تەنھا يەك دەقىقە چىيە بەھەدەر بدەين!
سۇلانژ: بلىن ... بەلام زۆر لەسەرخۇ ...

كلىر: (ئامپىرناسا) پىۋىستە خانم قەنداخەكەيان
بخۇنەۋە ...

سۇلانژ: (گرژ) نا ... نامەۋى ..

كلىر: (مەچەكى دەگرى) قەحبە! دووبارەى بكنەۋە
... پىۋىستە خانم قەنداخەكەيان بخۇنەۋە ...

سۇلانژ: خانم قەنداخەكەيان بخۇنەۋە ...

كلىر: چونكە دەبى بنوون ...

سۇلانژ: چونكە دەبى بنوون ...

كلىر: منىش بەئاگا بم ...

سۇلانژ: منىش بەئاگا بم ..

كلىر: (لەسەر تەختى نووستنەكەى خانم رادەكشى)
دووبارەى دەكەمەۋە. قسەكانم پى مەپرن، گویتان

لېمە؟ بەقسەم دەكەن؟ (سۆلانژ سەرى قايىل بوون
دەلەقىنى) دووبارەى دەكەمەوہ ... قەنداخەكەم!
سۆلانژ: (ناقايىل) ئاخىر ....
كليپر: گوتم ... قەنداخەكەم ...
سۆلانژ: بەلام خانم ...
كليپر: زۆر چاكە ... بەردەوامىن ...
سۆلانژ: بەلام خانم ... سارد بوۋتەوہ!
كليپر: قەيناكا ... دەيخۆمەوہ ... بىمدەنى ...)
سۆلانژ سىنىيەكەى بوۋ دەبا) لەباشترین و بەنرخترین
فنجاندا تىتان كردووه ... (فنجانەكە ھەلدەگرى و
دەيخواتەوہ، سۆلانژ پرووى لەبىنەرانە و بى جوولە
وہستاوہ، ھەرەك بلىى كەلەپچەى كرابىتە دەست)

تاریکیی